

DEBRECZENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben félévre 6 K., negyedévre 3 K. — t.
Vidéken 9 K., 4 K. 50 t.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS LAPTULAJDONOS:

THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Debrecen, Főter, 42. Gvarmathy-palota, földszint az udvarban.

A mezőgazdasági szociálpolitika és szövetkezeti ügy.

A mezőgazdasági szociálpolitika nemzeti hivatása a magyar középosztály megerősítése, a földműves rétegek gazdasági és társadalmi helyzetének emelése által. Különbözik tehát az ipari szociálpolitikától, amely csupán az ipari munkásosztály érdekeivel foglalkozik s ezeken, mint munkásokon kíván segíteni. A két szociálpolitika közötti különbség a mezőgazdaság és az ipar üzemtechnikai különbözőségén és az ezen fölépülő gazdasági és társadalmi strukturán alapul. A nagy üzemek tőke-összpontosulása miatt az ipari munkás önálló vállalkozó lenni nem tud, sőt még a kézműves is elveszti önállóságát. Ezzel szemben a mezőgazdasági kisüzem életképessége van bizonyítva s itt tőkekoncentráció ma egyáltalában nem észlelhető (parcellázások). Innen magyarázható, hogy még a mezőgazdasági munkás is kis vállalkozó akar lenni, földet kíván szerezni, hogy önálló egzisztenciát alapíthasson. A mezőgazdasági munkás-

nak a mai gazdasági és társadalmi renddel megegyező eme felfogását használja fel a mezőgazdasági szociálpolitika, amidőn gazdasági téren (jobb termelés, olcsó hitel, anyag-beszerzés és értékesítés) a kiscgazdák és a mezőgazdasági munkások jövedelmi viszonyait emelni törekszik s erre a szakismeretek és az általános tudás gyarapításából, magasabb, a falunak kedvezőbb kulturfelődést kíván reá építeni.

A mezőgazdasági szociálpolitika végrehajtásánál két tényezőre kell számítani: az államra és a szervezett társadalomra. Utóbbinak munkája, egyrészt kulturális és szociális téren mozog (Magyar Gazdaszövetség, Országos Magyar Gazdasági Egyesület, vármegyei gazdasági egyesületek, gazdákörök); részint pedig gazdasági téren (szövetkezetek). A szövetkezeteknek különböző fajtája: földbérlet-szövetkezet, hitelszövetkezet, fogyasztási és anyagbeszerző szövetkezet, értékesítő szövetkezet, háziipari és más termelői szövetkezetek. A szövetkezetekben azonban nem csupán egy vállalkozási formát látunk, hanem első sorban a mögöttük levő egyetemes cél veendő figyelembe, amely a kisemberek érde-

kében a szabad versenyen, a nyereszkesedésen és az önzésen alapuló termelési és jövedelem megosztási rendszerrel szemben a szolidaritásnak, egymás támogatásának, a gyöngébb istápolásának etikai elveit valósítja meg. A szövetkezés nem kapitalista termelési alakulat. A kettő között áll, mint valósággal népjóléti és kulturtényező, a mely egyrészt segít a kis emberen a kapitalizmus kinövéseinek korlátozása által, másrészt pedig megtanítja őket arra, hogy akaratukat a többség akaratának alárendeljék.

A szövetkezés oly idős, mint az emberi kultúra. A primitív munkamegosztás, sőt a legtöbb ősi államforma lényegében nem más, mint mezőgazdasági szövetkezet, élén egy vagy több patriarchális vezetővel. A szövetkezeti szellem, az agrár közösségekben és a nyomásos gazdálkodásban egész középkoron át élt és csak a kapitalisztikus termelési rendszernek a mezőgazdaságba való bevonulása folytán szűnt meg. Nemsokára azonban szigorubb jogi formákba öltözve, mint a rochdalei takácsok. Schultze-Delitzsch és Baifeisen által megindított szövetkezeti mozgalom, újból feltámadt

Világhírű ESPERANTO KALAPOK kizárólag FEKETÉNÉL

A cigaretta.

— Theodore Wattes. —

Standish nem tudta, hogy voltaképpen mi indította őt arra, hogy a klubot hirtelen otthagyja és hazamenjen a feleségéhez. Rendszerint éjfélig is ott maradt. A korai visszavonulás nagy csodálkozást keltett barátai körében. De sem lelkifurdalás sem gyaru nem kinozták.

Mrs. Standish sokkal szelidebb lelkű és sokkal jobb volt, sem hogy elhanyagolva érezze magát, mert a férje többet gondolt a klubjára, mint feleségére. Ez azonban csak a férj barátainak a véleménye volt, amelyet az asszony szerencsére nem ismert. Valami ellenőrizhetetlen ösztön volt az ami a férfit erre a cselekedetre indította és Sandish nem is gondolt ennek a magyarázatára.

Elképzelte felesége csodálkozását és találgatta, hogy mit fog mondani, ha olyan váratlanul belép. Rendszerint a lámpánál ült, mely rózsaszínű fényt vetett k zimunkájára és szeliden megvilágította az egész szobát. Ez a kép olyan élénken élt képzeletében, hogy amikor belépésekor az ebédőt csöndesnek és sötétnek találta, a nagy ellentét miatt, gyámoltalanul hunyta be szeméit. Mikor egy

kicsit összeszedte magát óvatosan lépkedett a sötétben és panaszosan hívta a feleségét. Nem kapott feleletet és ez bosszantotta. Majd beleütközött egy székbe, leült és gondolkozott.

Első gondolatai homályosak és zavartak voltak. De rövid idő múlva bántani kezdte a sötétség és akkor ingerült lett.

Vajon hová mehetett? Házasságát elöször gondolt Standish arra, milyen sokat jelent az ő számára a felesége. Még tegnap azon a véleményen volt, hogy az otthon csak egy tartózkodási hely, amelyben az asszony a főfelügyelő. Most hirtelen világos lett előtte, hogy az otthon voltaképpen az asszony és ennek a környezetet alkotják. Milyen elhagyatott ez a hely nélküle. De hová is mehetett? Egyáltalában mi keresnivalója lehet egy asszonynak birodalmán kívül.

Ez nagyon helytelen dolog volt tőle és ezt meg is fogja neki mondani. Ezelőtt ezt sohasem tette. Soha. De talán mégis. Hogyan tudhatta ő azt, mikor éjfél előtt ritkán jött haza és talán — jóságos ég — talán szokása lett neki. Nos jól van, várni fog és bizonyára reá fog jönni mindenre. Egyszer és mindenkorra véget vet a dolognak. A gondolatmenete kezdett zavart lenni. Tizenöt perc múlva dühös lett, egy félóra múlva fenyegető és egy

óra mu'va a sötétség, csend és kényelem hatása alatt, mély álomba merült.

Nem tudta volna megmondani, hogy meddig aludt, valami lidércnyomás következtében felébredt. Mélyen, álom nélkül aludt. Összezavarodott és ezt az elmebeli zavart a sötétség csak fokozta. Egy teljes percig tartott, amíg magához tért. És amit akkor látott, az nem tartozott ama jelenségek közé, a melyek az állom és ébrenlét határa között szoktak feltűnedezni. A szoba közepén, a sötétben egy kerek tárgyat vett észre, amelyen valami tompa fény játszott fanatikus módon, jobban megnézte és legnagyobb csodálkozására észrevette, hogy az egy embernek az arca, amelyet egy kicsit megvilágított a cigaretta, amit teljes nyugalommal szívott. Nem lehetett semmi kétség: az arcvonásokon a fény és az árny egyenletesen változott a szerint, amint az égő cigaretta fölvilant és ismét elsötétedett.

Standish kővé meredt ijedtében, de egy hangot sem szólt. Kétségen kívül betörővel volt dolga, bátor és öntudatos gonosztevővel, aki nyugodtan elszívta a cigarettáját és csak azután lát hozzá a lakás kifosztásához. De ez csak azért van, mert a felesége nem marad otthon, míg ő — a klubban ül. Standish belebámult a sötétségbe, de az izzó

Végkiárulás

a Budapesti Koronás áruházba Piac-utca 19. Bika-Schön Márkus utódánál szálló mellett
mai naptól megkezdődött, ahol is mindenki meggyőződhet, hogy a legolcsóbban lesz k szolgálva. — Minden néven nevezendő dísz tárgyakban játék cikkekben, üveg és porcellán árukban és sok más fel nem sorolható cikkek mesés 91
olcsón beszerezhetők
Az üzlet e helyen Február hó 1-én feloszlik.

és ma nincsen a világnak olyan kultur-állama, ahol szövetkezeti mozgalommal ne találkozunk, sőt a szövetkezetekből lassankint egy világgazdasági szervezet kezd kiépülni, amely szemben a kapitalisztikus vállalkozással, egyes termelő országokat közvetlen érintkezésbe hoz a fogyasztó országokkal.

A szövetkezés fontosságának megítélésénél sokan tulságba esnek. Egyesek, különösen a szocialisták, azt szeretnék, ha ez az alakulat a kapitalisztikus vállalkozási formát és az egyéni termelést teljesen kiküszöbölné. Amint fentebb láttuk, ez meghaladja a szövetkezés célját.

Az individualista termelés hívei viszont, kifogással élnek ellene, hogy a kereskedelmet érzékenyen károsítja. Ezzel szemben az igazság, hogy csak a fölsleges közvetítést korlátozza, ami úgy a termelők, mint a fogyasztók millióinak érdeke.

A szövetkezet üzletkörüének csupán tagjaira való szorítása, a hitelezés teljes kiküszöbölése és az italmérés korlátozására vonatkozó, leginkább Magyarországon, főnhangzó kifogások kicsinyes természetűek és elbírálásuk csak a quod uni iustum, alteri aequum elvnek alkalmazásával lehetséges, t. i. a szövetkezetnek kell, hogy ugyanannyi joga legyen, mint az egyes kereskedőnek és minden olyan korlátozástól mentes legyen, amely tulságos és fölsleges zaklatással jár.

Elfogulatlanul mérlegelve a helyzetet, a szövetkezeti mozgalom előnye gyanánt tekinthetjük, hogy segítségével a kisüzem és a kisvállalkozó a modern gazdasági élet követelményeihez alkalmazkodhatik, nagy tőkék felett rendelkezhetik és a nagyüzemek hasznát átviheti a kisüzembe.

Hátránya azonban mindaz, ami egy önkéntes szervezkedésnél elő-

fordulhat, t. i. nem oly állandó, mint az állam, község, stb. intézményei. Kétségtelen azonban, hogy a mai szabadforgalmi gazdasági rendszerben, mint annak szabályozója és különösen, mint a mezőgazdasági szociálpolitika legkiválóbb tényezője, óriás szerepet tölt be. Ezt a magyar szövetkezeti központok: az Országos Központi Hitel-szövetkezet, a Hangya, a Gazdák Biztosító Szövetkezete, a Magyar Mezőgazdák Szövetkezete és az Állatbiztosító Szövetkezetek központjának eddigi fejlődése legkétszélőbban bizonyítja.

(cz.)

Országgyűlés. A képviselőház ülése.

1911 november 17.

Náray elnök háromnegyed 11 óra után nyitotta meg ülést. A jegyzőkönyv hitelesítése után az elnök jelenti, hogy Csemez Istvánnak a belügyminiszterhez legutóbb intézett interpellációjára a kereskedelemügyi miniszter fog válaszolni. Bemutatta a miskolci I. kerületben megválasztott Szentpály István képviselő megbízó levelét, melyet az igazoló állandó bizottsághoz utasított. Bemutatta Szentpály képviselő levelét, melyben bejelenti összeférhetetlenségét; ugyancsak az állami tisztviselők országos egyesületének feliratát a drágasági pótlék tárgyában. Jelenti, hogy Lukács miniszter betegsége miatt az esetleges felszólalásokra Teleszky István államtitkár fog válaszolni.

Napirend szerint következett a

költségvetés

részletes tárgyalása a közös ügyek kiadása és bevételeiről.

Bakonyi Samu a Kossuth-párt nevében szólal fel. A honvédelmi miniszter tegnapelőtti beszédével foglalkozik és azt hangsúlyozta, hogy a miniszter jobb ügyhöz méltó buzgalommal védte a közös hadsereget és a 67-es alapot. Visszatekintést vet a törökök ellen folytatott harcokra és tévesnek mondja a honvédelmi miniszternek erről szólott fejtegetéseit. Áttért azután a költségvetésnek a

közös ügyekre vonatkozó tétéleinek ismertetésére és hosszas bírálatot mond azokról. A közös költségekről szólva, kifejtette, hogy a függetlenségi és 48-as párt jelenleg nem az önálló nemzeti hadsereg megteremtéséért küzd, hanem csak az 1867. XII. törvények teljesítéséért. Mert ez a törvények nem egyesítéséről szól, mint a honvédelmi miniszter állította, hanem a magyar hadseregéről, a mely a magyar hadsereg kiegészítő része. Majd kifogásolta, hogy a költségvetésbe olyan tétel is van felvéve, melyeket a delegációk még meg sem szavaztak. A tételt nem fogadja el, hanem határozati javaslatot terjeszt be, hogy csak az esetben fogadják el a közösügyi költségvetést, a mennyiben azokat a delegációk megszavazták, a véderőre követt több kiadásokat pedig csak akkor, ha a véderőreform törvényéről emelkedik.

Gedeon Aladár Kossuth párti pártja nevében kijelenti, hogy a tételt nem fogadja el, hanem csatlakozik Bakonyi indítványához.

Khuen miniszterelnök beismeri, hogy sok igazság van Bakonyi fejtegetéseiben, de kerestek egy olyan módozatot, hogy a költségvetés még az év végéig törvényerőre emelkedjék s így a közös költségek is folyósíthatók legyenek. Kijelentette, hogy Bakonyi határozati javaslatát elfogadja, hogy az aggályok mellőztessenek. Hazay miniszter felszólalására megjegyzi, hogy a legjobb interpretátora volt Andrássy és Mezős Déák Ferenc elveinek és nemzeti érdekeinkkel nem állott ellentétben. Elismeri, hogy a nagykövetségek-nél az osztrákok számban előnyben vannak, de ezt az arányt az idők folyamán a magyarok javára megjavítják.

Gedeon Aladár félreértett szavainak magyarázata után a Ház a közösügyekről szóló tételt elfogadta.

Ezután rátért a Ház a horvát tárca költségvetésnek tárgyalására. Apponyi Albert gróf szemrehányást tesz a kormányának, hogy a horvát miniszteri tárcát máig sem töltötte be, majd felszólítja, hogy Tomasich indítson sajtópert a Pesti Hírlap ellen, az ellene megjelent támadó cikkekért. Rakovszky Istvan hasonlóképpen követeli, hogy Tomasich a sajtóbíró előtt tisztazza magát. Khuen miniszterelnök védelmébe veszi Tomasichot, akinek közhivatali állását a támadások nem érinthetik és azok csak a horvátországi zavaros állapotokból nyerték táplálékukat.

Az ülés háromnegyed 3-kor véget ért.

cigaretta kívül mit sem láthatott. Várna kellett tehát míg a férfi kezébe veszi a cigarettát. Gondolkodott, hogyan győzhetné le a betörőt és kérte a gondviselést, hogy feleségét addig tartsa távol, amíg az egész ügyet elintézi.

Ebben a pillanatban mozgást hallott a szomszéd szobában és a felesége szelid hangja valami dalt dúlva hatolt a füleibe. Tehát haza jött, ameddig ő a ud és most rá akart rohanni a betörőre, aki valószínűleg menekülni akar majd. De őszinte bámulatra észrevette, hogy a gazember a legkisebb meglepetést sem mutatja.

Maga volt a megtestesült nyugalom és ez idegessé tette Standish. Azért mégis nevetnie kellett, ha arra gondolt, hogy mennyire meg fog ijedni a rabló, ha mint egy láthatatlan hatalom, megragadja a sötétben. Egyébként talán veszélyes is lehet, egy férfit a sötétben megtámadni. Azt akarta, hogy az előny az ő részén legyen és azért meg kellett várnia, amíg a férfi ismét füstölni kezd, hogy a cigaretta fénye biztosan megvilágosítsa az arcát.

Ah! A betörő szájába veszi a cigarettát, a vörös pont fehérre izzik az első szippantásnál. Ebben a kissé erősebb világításban felismerte Standish az arcot és ez a felismerés olyan rettenetes gyanút keltett benne,

hogy visszaesett a székére és képtelen volt megmozdulni.

Sheldon volt, régi vetélytársa, aki a feleségének már iskolásleány korában udvarolt és akitől Standish a leányt egy világi biztonságával elhódította Standish csöndben maradt és igyekezett gondolatait összeszedni. Óvatosnak kellett lennie, a sietség mindent elronthatott. Ekkor újra hallotta a feleségét valami szerelmi dalt énekelni és az a gondolat, hogy ez a dal nem neki szól, csaknem megörjítette. A cigaretta megint fehér, majd vörös lett és ismét láthatta az arcot. Nem tévedett, Sheldon arca volt. A cigaretta olyan közel volt a férfi arcához, hogy Standish az apatikus, kissé fájdalmas arckifejezést is megpillanthatta rajta.

Ez a kifejezés még akkor is üldözte őt, amikor a cigaretta elhamvadt és az alak körvonalai eltűntek. Standish attól félt, hogy Sheldon ismét rá fog gyújtani és a gyújtó fényénél észreveszi őt. Határozott szándéka volt, hogy megvárja, amíg a felesége belég és mindkettőjükre rábizonyítja hütienségüket. A mozdulatlan várakozás a sötétben megfeszítette idegeit.

Egy gyújtó sercegése, amely a másik szobából hangzott, felzavarta télienségéből. Utánna azonnal hallotta, amint felesége a folyosón

közeledett és az égő lámpát hozta. Tetszett neki ez a helyzet. Teljesen csendben akart maradni, a világosságban majd rájönnek, hogy tanuja volt az egész jelenetnek — és akkor... akkor rajta lesz a sor...

Mrs. Standish lassu léptekkel jött a folyosón végig. A férfi hallotta, amint ruhája szegélye a szőnyeghez surlódott. Az árnyéka lassan mozgott előtte, utánna és azután egyszerre kinyílt az ajtó. A vörös lámpafény elárastotta a szobát és fényel burkolták az asszony felemelt fejét. De Standish most nem törődött a fény hatásával. Fölugrott és vadul tekintett maga körül. A felesége fölkiáltott és azután ajultan esett össze. A lámpa csörömpölve hullott melléje. De az alatt a rövid idő alatt, amíg a lámpa bevilágította a szobát, Standish észrevette, hogy Sheldon — a cigarettás férfi — eltűnt, rajta és feleségén kívül nem volt más élőlény a szobában.

Másnap reggel Mrs. Standish sürgönyt nyújtott át férjének, amely elmult este Guadaluajara-ból, Mexikóból jött és Sheldon halálát jelentette Standish nem mert semmit sem kérdezni feleségétől és idegesen gondolta magában.

— Istenem, ha meggondolom, hogy a sötétségben megakartam támadni.

Már megnyílt Szent Anna és **Albert László**
Varga-utca sarkán fűszer, bor és osemego különlegeségek üzlete.

A szerb király Párisban.

Az elnök köszöntöje.

Az Elysée-palotában adott diszebed alkalmával Fallières elnök pohárköszöntőt mondott királyi vendégére s első sorban megemlékezett arról, hogy Péter király 1870-ben a francia hadsereg soraiban küzdött. Az elnök a királyban üdvözölte kiváló uralkodóját azon államnak, amely az ő vezetés alatt békés munkában keresi erejének kifejlődését és boldogulását. Szerbiával — ugymond az elnök — a szívélyes barátság hagyományos kötelékei fűznek össze bennünket és örömmel látjuk, hogy e barátsági kötelékek napról-napra szorosabbra fűződnek. Az elnök végül a királyi család egészségére és Szerbia boldog jövőjére üritette poharát.

Péter király a következő pohárköszöntővel válaszolt:

— Az elnök szavai a szerb nemzetben élénk visszhangra fognak találni, a mely bennünk újabb bizonyítékát látja a nagy francia nemzet Szerbia iránt táplált hagyományos jóakarátának. Szerbia nem felejtette el azt a hatalmas rokonszenvet, amelyben szabadságharcait Franciaország részesítette. Annál szerencsésebb lesz, ha arról értesül, hogy számíthat Franciaország támogatására akkor is, ha békés munkában keresi jövőjének kifejlődését. Szerbia tudatában van annak, hogy Franciaország iránt hálával viseltetik. A szerb nemzet ezért királyának párisi látogatásában Franciaország iránt táplált barátságos érzelmeinek kifejezését látja, mert a Franciaország iránt való szívélyes barátsági viszony ápolása és fejlesztése egyike legdrágább hagyományainak és még a király is, amidőn az 1870-ik évi hősi harcokban résztvett, a kötelesség hívó szavának engedett, a melyet szíve és becsületérzése mint ifjú szerbnek és St. Gyri növendéknek diktált neki.

A király végül a francia köztársaság virágzására és dicsőségére üritette poharát. Az ebéd után a király számos vendéggel, köztük Loubet volt köztársasági elnökkel, a kormány tagjaival és számos kiváló politikussal társalgott. Fényes hangversenyel az est véget ért.

Percel Dezső nagybeteg. Szanatóriumban ápolják.

Percel Dezső, a nemzeti munkapárt elnöke, a volt belügyminiszter és képviselőházi elnök nagy beteg és a kaltenleutgebenei szanatóriumban ápolják.

Mintegy három hónapja már, hogy a nemzeti munkapárt klubjában észrevették rajta a bajt. Morózus lett, rendkívül ideges, ingerlékeny s legjobb barátaival, a munkapárt vezető embereivel s a miniszterekkel is olyan modorban tárgyalt, amely mindenkit egészen megdöbbentett. Tragikus családi bajai, feleségének és gyermekének halála törtek meg az erős szervezetben lévő erős lelket.

Családja és barátai nagy szomorúsággal látták rajta ezt a változást. A nagyfokú idegesség csakhamar letargiává alakult át és az ősz elnök ettől fogva semmivel sem törődött. Betegségének ebben a stádiumában a klubba sem járt föl és Dezső fia a legelsőrangú

ideggyógyászok tanácsát kérte ki. Abban a hitben, hogy csak muló természetű idegbajról van szó, egy budapesti ideggyógyintézet kezelésére bízta, de itt nem tudtak segíteni rajta. Haza kívánczolt Bonyhádra, az ősi kuriára s azt hitték, hogy a megszokott bizalmas környezet segíteni fog rajta.

Ámde ez a hiedelem is hiu remény volt csak és Percel Dezső odahaza is teljesen letargikus állapotban töltötte napjait. Időközben állapota annyira rosszabbodott, hogy családja Bécsbe vitette. A bécsi tanárok konzultációjának eredménye nagyon lesújtó volt. Megállapították a professzorok, hogy súlyos természetű idegbaja van és ugyszólván semmi remény sincs arra, hogy egészsége helyreálljon.

Az orvosok tanácsára a kaltenleutgebenei szanatóriumba vitték.

Kitüntetve a Bécsi, Párisi és Londoni kiállításokon arany éremmel és oklevéllel.

Megelőzőleredő osz
köszvény és reuma
ellen a legjobb
háziész a híres

Király-Balsam!

Hatása némely esetben
meglepő, amennyiben gyak-
rabban idültébb eseteknél
is már egyszeri bedörzsölé-
sével a fájdalmakat telje-
sen megszünteti.

Fog és fejtájtát 5 perc
alatt megszüntet. Egy
nagy üveg ára 2 kor, tel-
jes használat utáni ártás.
Kapható a leltaláló és ké-
szítő 62-ll.

Grósz Nagy Ferencz gyógyszerárán Ko-suth-u. 8.
Színház mellett.

Kinevezések a depr. üzletvezetőségénél.

A debreceni máv. üzletvezetőségénél most állították össze azoknak az alkalmazottaknak a teljes névsorát, akiket szeptember 1-től ért a kinevezés szerencséseje. A listát az alábbiakban közöljük:

Kinevezettek: A 2. fizetési csoport 1. fizetési fokozatába: Mudrony Gábor, Ötvös István, Botár Sándor mozdonyfelvigyázók. A 3. fizetési csoport 1. fizetési fokozatába: Nagy József művezető. A 4. fizetési csoport 1. fizetési fokozatába: Amerling Károly, Szücs István, Tóth Elek mozdonyvezetők. A 7. fizetési csoport 1. fizetési fokozatába: Krausz Károly, Somkután István, Erdélyi Dezső, Boros Lajos, Szücs Ferenc, Varga István, Miszkolci László, Uray Aurél, Szabó Gyula, Grad Jenő, Bagoly András, Király András, Weisz Mór, Bretán Sándor, Gurbai József, Balogh István, Szabó Sándor, Kovács Antal, Kovács Lajos, Galló Lajos kalauzok. A 9. fizetési csoport 1. fizetési fokozatába: Ortán Imre, Simon Ödön, Kovács Nándor, Rác Lajos, Balazsy Sándor, Arva Ferenc, Román József, Sepsi Endre, Merszka Sándor, Grószmann Mór, Vodicska Gyula, Papp István, Meleg Gábor, Szeibert Vi mos, Kontra János, Balogh János állomás-felvigyázók, Csukás József, Juhász Ferenc kocsimesterek, Kádár József, Traphy Lajos, Braun Izidor, Ca-zin János, Huszka Lajos, Marosi János raktárnokok, Paffermann Károly, Fábán Károly irodakezelők, Ruvald Rezső kezelő díjnok, Szoták János, Tóth Ferenc kertészek.

A 13. fizetési csoport 1. fiz. fokozatába: Páll Margit, Jávorszky Kornélia, Kiss Juliska, Pál Emilia, Graff Karola, Tóth Ilona, Sztrákáné H. Margit, Stenczel Irma kezelőnők. A 18. fizetési csoport 1. fizetési fokozatába: Kósa Ferenc, Ortmann József, Kiss Gyula,

Radványi Antal, Hegedüs István előfűtők. A 22. fizetési csoport 1. fizetési fokozatába: Onodi Gyula, Linzbauer Antal szivattyukezelők. A 24. fizetési csoport 1. fizetési fokozatába: Törös József, Takaró László, Takács János, Kocsis József, II. Nagy Imre, Szilágyi Lajos, R. Kiss János, Németh Lajos, Csizszo József, XII. Szabó József, Bancesi József, Neszlák Ferenc, Lautner János, Lendvay Sándor, Tóth Miklós, Markus Miklós, Agrádi László, Mészáros András, Ary Ferenc, Suta József, Tatar János, Szöllösi Antal, Zekány Miklós, Kósa István kocsirendezők. A 32. fizetési csoport 1. fizetési fokozatába: Bogyas Sándor, Márton Mihály, Török István, Guba Imre, Varga Gábor, Veres László, Horváth András máházók. Csépes László, Sándor, Szabó Imre Jeszko Mihály, Orbán Károly, Csobai József, Schlosser István, Szeles György lámpatisztítók, Pazonyi István, Kosárka János, Hegedüs Sándor, Erdei György, Farkas János, Sopronyi Miklós, Szabó János, Sara Gábor, Tasnady József, Dorka István, Tamás András, Kaszás István, Szatmári Lajos, Szojka László, Rácz Miklós, Szüts Feren II. o. váltókezelők, Bokai István II. o. lámpatisztító, V. Szabó András II. o. értesítő, Ujvárosi Szabó András II. o. váltókezelő. A 33. fizetési csoport 1. fiz. fokozatába: Huszár János, Oláh András, Papp Ignác, Kazinczy Dániel, Antal Imre, Főrián Béné, Gitta János, Tóth Sándor, Szemere József, Asztalos György, I. Szabó György, Szabó Károly, Kecskés Sándor, Gulácsy Mihály, Tóber Jakab, Boskanecz Demeter, Matyinkó Mihály, Jeges Mihály, Kátai Károly, Borkassi István, Homolka József, Csizmadia János, Keresztesi Ferenc, Orosz Lajos, Kegye Péter, Szöllösi Sándor, Morkócz János, Veszprémi Balint, Rózsa János, Szabó Gyula, Schrek Árpád, Ircsák Mihály, Smiger István, Oprisán László, Kapasos József, Fazekas Károly, Takács Károly, Ecsedi József, Schin Mihály, Seres János vonatfekezők. A 35. fizetési csoport 1. fizetési fokozatába: Besenyői Balázs, Papp Miklós, Deák Sándor II. o. pályőrök. Zsirka Pál II. o. blockozó, Papp János, Szalontai Péter, Szalé János, Molnár György II. o. pályőrök, Gáspár Mihály II. o. blockozó, Zagyva János, Szoták József. II. o. pályőrök.

Vármegye.

Bizottsági ülés a megyén. Ma szombaton délután 3 órakor a vármegyei székházépítő bizottság tart ülést a megyeházán, melyen az új székház bokréta-ünnepélyének határidejét fogják kitzüni. November 20-án az állandó bíráló választmány tart ülést a főispán elnöklete alatt és a viriliss nevjegyzéket állapítja meg végérvényesen, míg 28-án d. e. 10 órakor az igazoló választmány dr. Nagy Gábor elnöklete alatt az október 29-én megtartott megyebizottsági tagválasztásokat fogja igazolni, esetleg az ellene beérkezett felebbezéseket elbírálni.

A legújabb szabású kész

reform-fűző

kapható

6 K-tól

kezdve

Biri Róznál

Piac-u. 42.

Hungáriával szemben. Mérték szerinti fűzőt, haskötőt, mell-tartót jutányosan készítek, tisztítást javítást elfogadok. 171

Megérkeztek a legfinomabb angol Moskovits Fózsef divat szövetek oriszabó divattermében Piac-u. 26. Üzletet a szemben levő barakba helyeztem á

Csendőrkézre került rabló.

A tanyák réme.

A nyár folyamán Debrecen és Hajdú-
bószormény között napról-napra fordultak
elő betörések. Rövid idő alatt husz pajtát és
házat vertek fel és nagy összegre rugó hol-
mit raboltak el. Minden vonalon megindították
a legszigorúbb vizsgálatot és kiderült,
hogy ezeket a betöréseket és rablásokat Ba-
logh Molnár Miklós hajdúbószorményi legény
követte el.

Nyomban megkezdődött a betyár üldö-
zése, aki Vitális mintájára a nádasok között
bujdosott és hiába való volt a csendőrök leg-
lelkismeretesebb munkája, Balogh Molnár
Miklósnak nyoma veszett. Azóta el is hallga-
tott a szóbeszéd a híres betörőről.

A betörő azonban nem nyugodott. Fel-
buzdulva az elért sikereken, főhadiszállását a
Nyírségre tette át. Amilyen ügyesen végezte a
dolgát Debrecen vidékén, éppen olyan siker-
rel operált a nyírségi tanyákon. A legutóbbi
próbálkozásán azonban rajta vesztett. A csend-
őrök tetten érték és letartóztatták. Amennyi-
ken pedig a hóstetteinek kezdete és zöme
Debrecen vidékére nyulik vissza, tegnap meg-
vasalva átküszökölt az itteni királyi ügyészség
fogházába.

A notórius betörő konokul tagad. Am-
bár Nyiregyháza elismerte bűnei nagy részét,
itt már tudni sem akaróluk. A legutolsó
elismeri, mert azon a csendőrség rajta érte.

A marcona kinézésű betörőt, a további
intézkedés vizsgálati fogságba helyezték.

JEGYGYŰRŰK

menyasszonyi ékszerek, órák
ezüstművek, legolcsóbban

Sándor Ármin

legszilárdabb alapon álló üzletében
Debrecen, Piac-u. 41.
Dréher sárosarnok mellett. 38

Városháza.

Könyvelőválasztás. A város köztisz-
tasági vállalatának felügyelő bizottsága ma
délután 5 órakor tart ülést, melyen megvá-
lasztják a vállalat könyvelőjét, aki egyúttal a
pénztár kezelője is lesz, azonkívül az intéző
előterjesztést tesz a két istálló-mester és a
kocsisok alkalmazására vonatkozólag.

Felhívás. Az állami italmérési jövedé-
kekről szóló 1899. évi XXV. t.-c. végrehajtási
utasítás 17. §-a értelmében a Debrecen vá-
rosban fizetendő italmérési illetékekről szer-
kesztett összeirású jegyzék a polgármesteri
hivatalban 8 napi közzemlére tételt ki, ahol
az még néhány napig megtekinthető és az
engedélyesek által a forgalmi adatokra nézve
az esetleges írásbeli észrevételek benyújthatók.

Kötelező-e a két éves ottlakás?
Tudvalevőleg a Csapó-utcai kerületben Su-
hajda Béla háztulajdonost városi bizottsági
taggá választották 6 éves megbizatással. A
törvényben kifejezetten szó van arról, hogy
2 éves ottlakás után választható valaki bi-
zottsági taggá, azonban Suhajda csak az
idén költözött Debrecenbe, bár már előbb is
birt itt ingatlanul. Fölmerül már most a
kérdés: választható volt-e? Mint értesülünk,
az igazoló választmány ülésén föl fogják vetni
ezt a kérdést, azzal a felelősséggel kapcsola-
latban, melyet a választás ellen fognak
beadni.

Az új közkórház.

Kenézy Gyula javaslata.

Kórházbizottsági ülés.

Nagyszabású javaslatot dolgozott
ki dr. Kenézy Gyula udvari tanácsos
az új közkórház építésére. Tény való-
ban, hogy a mostani nyomoruságos
állapotokon nem lehet segíteni még a
közkórház kibővítésével sem. Leghe-
lyesebb tehát, hogy az eddigi, köz-
egészségügyi tapasztalatok felhasználá-
sával teljesen új, modern kórházat
építsenek.

Az új közkórház a Nagyerdőn
épülne, az egyetem közelében, a kli-
nikák mellett és azoknak mintegy ki-
egészítő része lehetne, miután ott
fog felépülni a tüdőbetegek szanató-
riuma is.

Ez esetre azonban a Nagyerdő új
városrészszerű alakulna és a mostani
nyilvános park jellege részben meg-
szűnnék. Ha tehát ez bekövetkezik,
gondoskodni kell a közönség részére
újabb üdülő helyekről. E célra önként
ajánlkozik az Árpád-tér, melyet kevés
költséggel sétatérre lehetne átalaki-
tani; ugyancsak parkirozni lehetne a
Homok- és Boldogfalva kertek közti
területet is.

Az új kórház építésének tervét
rokonszenvesen fogadta a bizottság,
mert mindenki érzi, hogy a régi köz-
kórház, melyet husz év előtt építettek,
nem felel meg a modern követelmé-
nyeknek, még ha milliók költséggel
ki is bővítenék és a másik millióból,
amint tervezték, felépítenék a járvány-
kórházat is. Ezért a kórházbizottság
egyhangulag úgy határozott, hogy az
új kórház építése mellett foglal állást.

Az elnöki megnyitó.

Az ülésen Kovács József polgármester
elnöklete alatt jelen voltak: dr. Kenézy Gyula
i. kórházigazgató, Körner Adolf tb. főjegyző,
Rostás István rendőrfőkapitány, dr. Tüdős
Kálmán tiszti főorvos, dr. Horváth Károly,
Somogyi Zoltán, Kondor Kálmán főszámvevő-
helyettes, dr. Csikos Sándor, Borsos József
építész, Muraközy László, Visky Sándor kór-
házigazgató, Grósz Nagy Ferenc, dr. Láng
Sándor, dr. Popper Alajos, dr. Fráter Imre,
dr. Ujfalussy József és dr. Vásáry István
jegyző.

Az ülésnek bizonyos ünnepélyességet
adott az a körülmény, hogy az elnöki széket
maga a polgármester töltötte be és nem Kör-
ner tanácsnok, a kórházbizottság elnöke.

Az elnöklő polgármester megnyitójában
megemlékezett a volt kórházigazgató főorvos
nyírdíjazásáról és állásának dr. Kenézy Gyulá-
val történt ideiglenes betöltéséről, a kit új
minőségében melegen üdvözölt.

Ezután Körner Adolf indítványozta, hogy
a volt igazgató főorvosnak, a ki igen mostoha
viszonyok közt vette át husz év előtt a köz-
kórház vezetését, hosszú szolgálatának elis-
merésül jegyzőkönyvi köszönetet szavazza-
nak. A bizottság az indítványt elfogadta.

Tudomásul vették ezután dr. Kenézy
Gyulának a közkórház ideiglenes igazgató fő-
orvosává történt kinevezését és hogy időköz-
ben a hivatali esküt letette és a közkórházat
átvette, valamint azt is, hogy a belügyi kor-
mány a kórház 1912. évi költségvetését jóvá-

hagyta, ugyancsak azon határozatát is, hogy
a fehérműszükséglet szállításával Kardos
Lászlót bízta meg.

Kenézy javaslata.

Az új kórházigazgató főorvos, Kenézy
Gyula dr. terjedelmes, alapos tanulmányok
is beillő javaslatot nyújtott be a bizottsághoz,
melyben kiterjeszkedik a mostani állapotok
szanalására és az új közkórház építésének
szükséges voltára is. A terjedelmes bead-
ványának erre vonatkozó része így szól:

„Idestova 20 éve, hogy ez a kórház
megnyílt. Abban az időben feltétlenül hala-
dás volt ez a kórház a régivel szemben,
amely bikaakolból alakították át kórházzá.
Jó és céljainak megfelelő azonban már akkor
sem volt. Kialtó bizonyosságul annak, hogy
egészségügyi intézeteket építeni szakemberek
meghallgatása nélkül, csak építészek terve
alapján, nem lehet, nem szabad.

Főhibája a mi kórházunknak, hogy ki-
csiny, mellékhelyiségei pedig nincsenek. A
kórház elhelyezésének meg az a hibája, hogy
területe az eredetileg tervezett ágyszám
részére is elégtelen, fejlesztésre tehát egyál-
talan hely nincs. Önként következik ezekből,
hogy a mostani kórházat semmiképpen sem
lehet olyan állapotba hozni, hogy a város be-
tegeinek az érdekeit kellőképpen szolgálhassa,
igényeit kielégíthesse. Alapos segítés csak új
kórház építésével lehetséges. A tapasztalás
azt mutatja, hogy nagyobb városban minden
ezer lakos után 5 ágy szükséges a kórház-
ban. Ekkor a kórház akadálytalanul kielégíti
a lakosság szegénybeteg forgalmát. Ezen a
számon túl kell aztán a fizető betegek részére
helyről gondoskodni. A debreceni közkórház
azonban nemcsak a város betegeit van hi-
vatva befogadni, hanem részben a megye be-
tegeit is. E miatt a kórházszükségletet leg-
alább 200.000 ember után kell számítani. Te-
hát az új kórház egész befogadó képessége
ezer ágy legyen.

Köztudomású az az örömdetes tény,
hogy az új egyetem városunkban lesz. Az
egyetem orvosi karának klinikái 600 ágyra
épülnek. De városunkban még tüdőbeteg
szanatórium is lesz 200 ággyal. A bábaiskola
is közel 100 ággyal. Ilyenformán, ha a köz-
kórház 400 beteg számára épül, összesen
1300 ágy áll rendelkezésre, vagyis ezek a
gyógyintézetekkel együtt beláthatatlan időn
keresztül kielégíthetik a város és környéke
lakosságának minden ez irányú igényeit. A kór-
ház utolsó 3-4 évének átlagából számít,
de a tényleges helyszükséglet 325 ágy. Azt
gondolom ez okok miatt, hogy a szükséglet
bőven fedezve lévén 400 ággyal, a további
tárgyalás alapjául el kellene fogadni ekkora
nagyságú közkórház sürgős felépítésének
szükséges voltát. A kórház területül átlag
200 négyszög méter területet tartunk szükse-
gesnek. Négyszáz ágy részére tehát 12 holdnyi
telek kell. A mostani kórháztelek e terület-
nek alig harmada, tehát nem elég; környé-
kén a földek ára nagyon magas: 100-130 K
négyszögölenként. Vagyis a még szükséges
terület másfél millió koronába kerülne.

Már ez a pénzügyi ok is kizárja, hogy
az új kórház a réginek a helyén építtessék.
Még inkább kizárja azonban az, hogy a
város fejlődésének hosszú időre nagyon nagy
akadálya lenne. Kétségtelen tehát, hogy az
új kórházat más helyen, a városnak szükse-
ges határára kívül kell építeni. Önként kínál-
kozik az a gondolat, hogy ahol az egyetemi
klinikák, meg a tüdőbetegszanatórium lesz,
ott legyen a közkórház is, mint a másik két
intézetnek, első sorban az egyetemi klinikák-
nak szükséges kiegészítő része. Ha ez így
van, még az a föltevés is önként kínálkozik,
hogy az új kórház adassék át az államnak a
fentartás és fejlesztés kötelezettségeinek át-
vállalása fejében.

Megvagyok győződve, hogy itt nem szo-
rul bizonyításra az eddig elmondottak helyes
és szükséges volta. Csak a kivihetősége.

Legnagyobb
raktár

Folytonégő „Mars“ kályhákban

Bészler és Dávid

Legjutányosabb árak mellett.

vaskorogdóknál,
Debrecen, Piac-u. 7.

Ennek is csak pénzügyi akadályai lehetnek. De én szerintem nincsenek. Azokban az összegekben, amelyek részint reális érték, részint a törvényhatósági bizottsági közgyűlés által közegészségügyi intézmények és pedig kórház-bővítés és járványkórház-építés céljaira elvben megszavaztattak: az új kórház építési költségei fedezve vannak.

Általában úgy tudjuk, hogy a 16 kórház építési és felszerelési költsége ágvanként 5000 korona. A 400 ágyé lenne tehát 2000000. A mostani kórház átalakítására és kibővítésére számításba vétetett 909900 korona 70 fillér. Ebből államsegély volna a terv szerint 8000 korona, tehát a város adna 829000 koronát. Az újonnan építendő járványkórházra elvben megszavazott a közgyűlés 942822 korona 16 fillért. Ebből 50 százalék állami hozzájárulás. Tehát a város terhe 471411 korona. A két tétel együtt kerekén 1300000 korona. A közkórház telke kb. 8000 négyszögöl. Száz koronájával értékesítve 800000 korona. A közgyűlés által megszavazott és előbb részletezett két tétellel együtt 2100000 korona. Vagyis a 400 ágyas új kórház a város minden újabb megterhelése nélkül felépíthető.

Azt gondolom, az sem szorul bizonyításra, hogy amennyi idő alatt a mostani kórház átalakítható, annyi idő alatt az új közkórházat is fel lehet építeni.

Ez a nagy, általánosságban elmondott terv véleményem szerint alkalmas a további tárgyalás alapjául. Ha méltóztatnak a véleményt elfogadni, a legközelebb szükség volna a bizottsági közgyűlésnek megfelelő előkészítés után hozott elvi határozatára, amely az új közkórház építésének szükséges voltát kimondva, utasítaná a tanácsot egy megfelelő tervvázlatnak pályázat útján leendő beszerzésére. A kórház építése ma már speciális munka. Azoktól várható a legjobb terv, akik kórházak tervezésével különlegesen foglalkoztak. Ilyen terveket hivatalokkal — kivált munkával tulterhelt hivatalokkal — készíttetni nem is szabad, nem is lehet.

Ha a további teendők, vagyis a kórház ügyének gyökeres rendezése alapjául elfogadjatik is ez a terv, legalább másfél év telik el, amíg az új intézetbe be lehet költözni. Erre az időre szükségesnek tartom, hogy a közkórház mostani munkája némely irányban fejlesztesse, illetőleg pótlás-ék. Az intézkedések egy részét az igazgató saját hatáskörében elvégezheti. Mégis célszerűnek gondolom, hogy azokat is ismertessem, mivel így a bizottság egészen tisztán látja, ami a közel jövőben a kórházban történik.

Kiterjeszkedett a beadvány még a szükségletekre is, melyek a mai állapotok javítására szükségesek. Így javasolja a vegyész és prosectori állás szervezését; miután pedig a téli hónapok alatt kevés a 215 kórházi ágy, javasolja, hogy az ambuláns betegek kórházi rendelkezvényre láttassanak el orvosszerekkel, melyek a betegápolási alaphoz lennének megterítendőek. (Régi baj az ambulancia hiánya!)

Javasolja továbbá, hogy segédorvosokul csak oklevéllel bírók alkalmaztassanak és a segédorvosok kötelessége legyen az inspekción kívül az élelmezés ellenőrzése is. Az élelmezés ellenőrzésénél kívánja még a nyersanyag kikutatását is.

Szükségességnek tartja továbbá, hogy a nehéz munkát végző ápolók hetenkint szabad délutánt kapjanak, még pedig az orvosi látogatás után, este 9 óráig. Javasolja a sebészeti osztály kibővítésére épült barakban még 2 ápoló és esetleg új segédorvos alkalmazását is.

Az általános vita.

Az általános vitához legelőször dr. Tüdös Kálmán szól hozzá. A kórház mai helyén nem fejleszthető tovább. Helyesli az új kórház építését, de a Nagyerdőt távolnak tartja. Kérdés már most, hol épüljön fel az új

Kenézy Gyula dr. kifejti, hogy éppen a közgyűlés sürgette több ízben a kibővítést, mert a kórház kicsi és túlszűkült. Az átalakítás és az új járványkórház építése körülbelül két millióba kerül. Ha a kórház mai telkét értékesíti a város, megkap érte 1.000.000 koronát. Tehát az új kórház építésére három millió áll rendelkezésre, ami bőven elegendő. Az új kórház helyétől azért heyes a Nagyerdő kijelölése, mert ott épül fel az egyetem is és a működési körülmények is amellett szólnak, hogy az új közkórház a klinika mellé helyeztessék. Nincs is távol a Nagyerdő, különben is úgy a Piac-, mint a Péterfia-utca elsőrendű (aszfalt) burkolatot kap és azon könnyen lehet szállítani a súlyosabb betegeket is. A hely is alkalmas a Nagyerdőn, mert a betegeknek csend és nyugalom kell. Ezért helyezték a fővárosi kórházakat is a budai hegyek közé, Bécsben is ezért telepítették ki a kórházat. Az építésre nem tartja alkalmasnak a nyilvános pályázatot, hanem inkább a megbízatást. Az egyetemet Korb Flóris építész tervezi, őt lehetne esetleg megbízni a kórház építésével is. De ha az új kórház építésére előbb kerülne a sor, akkor Marbitzer vagy Hüttl Tivadar építészeket lehetne megbízni az építéssel. A helykérdés megoldása is szerencsés. Az egyetem közelében, északra lenne a tüdőbetegek szanatóriuma, nyugatra pedig a sámsoni vasut felé az új kórház.

Az elnök megjegyzi, hogy a kórház vezetésében az államnak is kellene befolyást biztosítani és e célból érintkezni kellene az egyetemi bizottsággal is.

Részletes tárgyalás.

Miután Kenézy elaboratúráját általánosságban elfogadják, áttértek a részletes tárgyalásra. Tüdös Kálmán a vegyész-mérnök alkalmazásához megjegyzi, hogy azok nem foglalkoznak biológiai, bakteriológiai és mikroszkopiai vizsgálatokkal. Kenézy felvilágosítja, hogy a bábaképzőhöz már szakképzett vegyész alkalmazott.

Rostás István rendőrfőkapitány kifogásolja, hogy a közveszélyes elmebetegek elhelyezésére nincs hely a kórházban és lehetetlen tűrni, hogy a szerencsétleneket börtönben helyezték el. Kenézy megjegyzi, hogy a kórházban nincs elmebeteg osztály, csupán megfigyelő. A közveszélyes őrülteket az országos tébolydákban kellene elhelyezni. Horváth Károly főorvos megjegyzi, hogy volt eset, mikor 9 hónapi huza-vona után azzal jött vissza a felterjesztés, hogy nincs hely.

Ezután az ideiglenesen alkalmazott igazgató díjazása dolgában úgy határoztak, hogy megkeresik a tanácsot.

Ufalussy József a prosectori állás szervezésénél a göröcsövi vizsgálatokat tette szóvá. Eddig nehéz volt a diagnózis helyes megállapítása, mert kétes esetekben a beteget fel kellett boncolni. (Derülttség.) Nem tudja, hogy lehetséges-e ez, ha a beteg hozzátartozói nem egyeznek bele. Horváth Károly idézi a törvény idevonatkozó rendelkezéseit.

Grósz Nagy Ferenc kérdi, hol laknak majd az ambuláns betegek, ha vidékiek. Kenézy megjegyzi, hogy az ambulanciát csak a helybeliek számára tervezi, majd kijelenti, hogy a Röntgen kezelésre a kórház részére felajánlja a bábaképezde felszerelését. Ezt a bizottság köszönettel tudomásul veszi.

Apróbb ügyek.

Az újonnan épült barakhoz tervezett összekötő folyosó építését a bizottság elejtette, ellenben az új műtőszobát a barakban fogják berendezni.

Az igazgató bejelentette, hogy a műszerek és kötszerek, valamint gyertya, cukor és egyéb felszerelések szállítására ez év végén lejár a szerződés. Az eddigi egységáron a budapesti Schottola-cég hajlandó a régi szerződést 3 évre meghosszabbítani, ellenben

Mayer Jenő fűszerkereskedő 15 százalékos emelést kér.

Láng Sándor, inkább megadna az áremelést helybeli cégeknek, mert azt mindig felelősségre lehet vonni. Fráter Imre kéri az árlejtés kiírását, mert hiszi, hogy a mai árnál is olcsóbb ajánlatot kaphatnak. A bizottság úgy határozott, hogy előbb kérdést intéz a vállalkozóhoz, hogy az eddigi áron hajlandó-e meghosszabbítani a szerződést? Ha igen, akkor nem írják ki a pályázatot.

Az ülés ezzel véget ért.

Színház.

Ma, szombaton, nov. 18-án színpadra kerül:

Bányamester.

Operett 3 felv.

B) bérl.

ETI MŰSOR:

Arnap délután: Három feleség, operett.

Este: Boszorkány, operett.

Hétfőn: Cigányszerelem, operett. C) bérl.

Kedden: Edes bűn, vígj. A) bérl.

Szerdán délután: Liliomfi, vígj.

Este: Ártatlan Zsuzsi, operett. B) bérl.

Örültörtékn: Edes bűn, vígj. C) bérl.

Pénteken: Bányamester, operett. A) bérl.

Szombaton: Sárga liliom, színmű. B) bérl.

Vasárnap délután: Nagypó, népszínmű.

Este: Kis gróf, operett.

Ocskay brigadéros. Nem járt valami különösebb szerencsével Herczeg Ferenc történelmi színművének, az Ocskay brigadérosnak a felújítása. Emlékszünk rá, amikor ezzel a darabbal, hogy úgy mondjuk, tűzbe hozták a közönséget, de tegnap este nem volt hangulat a nézőtérén. A jelenetek szétesetek, elapodtak s az előadás egyáltalában nem tudott lelkesedést kelteni Rákóczi legendás korszaka iránt. Thury Elemér igyekezett imponálóvá tenni Ocskay alakját, de olyan környezettel, mint partnereiből került ki, nem volt könnyű feladat. Kemény Lajos vikáriusa érdemelt még figyelmet. Az egész ensemble nem valami alapos készületről tanuskodott s egyeseknek ugyancsak nagy szükségük volt a gyors segítségére. A diszettek sem voltak megfelelőek. Az első felvonás például a vikárius szűk és kopott szobájában egyáltalában nem érvényesült. Ocskay seregéből itt egy színes képet hozhatott volna ki a rendező. A színház különben tudomásul vette a Csokonai születésnapját is. Az est bevezetése képen Vajda Ilonka elmondotta Csokonainak az Eskütvés, Méhekhez, Megkövetés című kedves költeményeit. Ennyi volt az egész.

Vasárnap délután és este az Uranusban. Délután 3-4-ig és 4-5-ig mérseke ten leszállított helyárrakkal kitűnő gyermekeknek való műsorral lesznek előadások. Este 5-től minden órában csak felnőtteknek „Az éjjeli pillangók” című nagyvárosi erkölcsdráma 2 felvonásban Asta Nielsen főszereplővel és két kísérő kép, rendes helyárrak mellett kerül bemutatásra. Utolsó előadás 10 órától lesz.

Az Uranus színház sikerei. Tegnap este minden előadásban folytonosan telt ház előtt mutatták be az Uranus színházban „Az éjjeli pillangók” című nagyvárosi erkölcsrajzot két felvonásban, melynek főszereplője Asta Nielsen, az elismert dán fenomén. Ennél jobb, művésziesebb, szenzációsabb szerepe még nem volt Asta Nielsennek, mint éppen az „Éjjeli pillangók”-ban. Csodás játékával bámulatba ejti a nézőt, különösen a második felvonásban. Óriási áldozatok árán tudta megszerezni az Uranus igazgatója e képet, hogy Debrecen közönségének művészt nyújtson. E kép kizárólag csak felnőtteknek minden előadásban bemutatásra kerül az alábbi új műsorral. A ki egy gyönyörű előadást akar látni, az okvetlenül nézze meg Asta Nielsent „Az éjjeli pillangók” című nagyvárosi erkölcs-

Legjobb a Békási Róza Gyorsmosó házi szappana

drámában. Jegyek iránt ajánlatos idejekorán gondoskodni, mert tegnap este már az 5 óras előadásra is minden jegy elkelt. A mai műsor egyébként a következő: 1. Erivan. Az Ararat tövében. (Természeti felvétel.) — 2. Asszonyfurfang. (Bobózat.) — 3. Elefántviadal. (Eredeti felvétel.) — 4. A nagynéni ellenszenve. (Amerikai Withograph felvétel.) — 5. A szaumuri hadapródiskola. (Rendkívül érdekes természeti felvétel.) Szünet. 6. Éjjeli pillangók. (Nagyvárosi erkölcsrajz 2 felvonásban.) A főszerepet Asta Nielsen, a dán fenomén játssza a kopenhágai kir. udvari színház művészeivel. Előadás este pont öt órakor. Utolsó előadás pont 10 órakor kezdődik. Rendes helyárak. Bérlet-jegyek minden előadásra érvényesek s jutányos árban a pénztárnál válthatók. Kedvezményesáru trafik-jegyek az első (öt óras) előadáshoz érvényesek.

Műsorhírek. Bányamester. Ma este Zeller Károlynak a Bányamester című operettje kerül ismét műsorra. **Vasárnap délután.** Vasárnap délután mérsékelt helyárakkal, délutáni 3 órai kezdettel a Három feleség című operett kerül színre. **Boszorkány.** Vasárnap este Sardou Viktornak drámája kerül a színpadra, melyre már napok óta készül a társulatnak drámai szemelyzete Thury Elemér rendező vezetésével.

Bonbonniere novemberi műsora. Félhavi, szenzációs, világvárosi műsorának mai előadásán is zsufoolt ház tapsolt a szereplőknek. Frenetikus hatása van a 3 Emersons uszoda sketsch-ének, nemkülömben a Figinis akrobatáknak stb. Az igazgatóság kibővítette s műsört, még két elsőrangú számmal, *Listers Jellaws* angol tánc és ének duett és *Ralf Morre* komikus Jongleurrel. Ma, szombaton családi műsor; színre kerül a nagysikerrel bemutatott „Zongora tanár” című bohózat. Jegyek előre válthatók Antalfinál 4, 3 és 1 koronás helyárakon.

Az olasz operatársulat Nagyváradon. Tegnap este táviratot kapott Erdélyi Miklós színiigazgató, hogy az olasz operatársulat tagjai Finnében magyar földre szálltak s ma reggel indulnak Nagyváradra. Az operatársulat a legnevesebb olasz énekekből van toborozva, sosem hallott csodás hangok fognak felszendülni vendégjátékuk alatt a nagyvárad színpadon. A stagione tudvalevőleg hétfőn, kedden és szerdán játszik a Szigligeti színházban. Első este Faustot, második este a Sevillai borbélyt, harmadik este a Rigolettót adják elő. Az olasz operatársulat elsőrangú művelőzetet ígérnek s külön érdekessége a vendégjátéknak, hogy Nagyvárad az első vidéki magyar város, ahol ez a nagystílusú érdekes olasz operatársulat lép föl s innen indul magyarországi hódító körútjára.

A költő emléke. Csokonai napja.

Lilla halhatatlan költőjének volt tegnap a születési évfordulója. Ha valahol ünnep ez a nap, úgy százszorosán ünnepe a délibabos rónák közé ekelt híres Debrecen városának. Az alföld metropolisa valja őt magáénak, ahol poézisának hajtásai rügyeztek és ahol az őszi szél sirhalmára sodorja az akácok hulló, hervadt, zörgő leveleit. Minden évben nagyobb és nagyobb mérvet ölt a Csokonai-kultusz. Sőt most már az ország határait is áttelepte és valósággal világhódító körutra indult Lillájával, az ő bájos szép Lillájával...

De azért igazán, csak itt van közöttünk, ebben a vén diákvárosban.

Debrecen irodalmi társasága is, a Csokonai-kör, a születési évforduló alkalmából tegnap délután 5 órakor, a Bika-szálloda disztermében irodalmi ünnepet rendezett a nagy költő emlékezetére.

Az emelvény felett fehér Chrisantemumok, szomorú őszi rózsák közt mosolygott a Csokonai megkoszorúzott arcképe. És mennyi bájos női arc, mennyi édes tekintet viszonozta ezt a mosolygást az emlékezetes régi

terem minden oldaláról és a zsufoolt karzatról egyaránt. Ott voltak a város előkelőségei mind, de az igazi keretet, az igazi szép jácintos, tubarózsás koszorút a nagy számmal megjelent hölgyközönség adta ennek a Csokonai képnek.

Szinte éledt a közönség, a szépanyák híres, boldog korszakában képzelte magát, a költészet igazi korszakában, amikor Rácz Károly zenekara rázendített a Csokonai nyitányra. Régi nótákból összeállított egyveleg, melyből kisír a költő bánata, kierzik ismert pajzansága.

Géresi Kálmán elnök nyitotta meg az ünnepélyt. Visszapillantást tett a Csokonai korára, melynek kultusza Debrecenben megteremtette a harmadik egyetemet. A református tanítóképezdészek a „Tihanyiekhóhoz” című dalt adták elő kitünő betanulással, a közönség nagy tetszése mellett. Dr. *Ecsedi István* Csokonai és a rézmetsző deákok cím alatt érdekes, sok tanulmányra valló felolvasást tartott, melyben Csokonainak a kultúrára korszakalkotóan kiható működését mutatta be. *Kőrösi Kálmán* két kitünő, szép költeményével, a Kivándorló és Debrecen című versével aratott zajos tapsokat.

Vajda Ilonkát, a színtársulat rokonszenves kis naivját vezette pódiumra ezután *Szávay Gyula*. A művésznő néhány Lilladalt szavalt el meleg közvetlenséggel, bájos természetességgel, melyek közül különösen „A méh” című keltett őszinte hatást. Csak egy hibát talált a közönség, hogy igen kevés és igen rövid verseket választott ki a művésznő. Többet is örömmel vett volna.

Benedek János családi körülményei miatt nem jöhetett el Debrecenbe. *Szávay Gyulával* pótolták a poeta képviselőt. És a „beugrott” *Szávay Gyula* valósággal extázisba hozta a közönséget ismert szellemességével. A bevezető versben *Benedek Jánost* aposztrofálta, majd: „Bodri és a gyorsvonat”, „Ökör és a gőzeke”, az „Illuzió”, a „Kilátó” című pompás, szellemes új verseit olvasta fel a közönség meleg lelkesedése mellett.

Az igazán szép és Csokonai emlékéhez valóban méltó ünnepélyt ismét a képezdei dalárda zárta be. A „Földiekkel játszó égi tünemény”, meg a híres „Csikóbőrös kulacs” című eneket adták elő, mely után a sikerült, kedves ünnepség véget ért.

A kisegítő poeta.

Benedek János orsz. képviselőnek ma a Csokonai ünnep műsorán kellett volna szerepelnie „Bolond Istók újra bekukkant Debrecenbe” c. humoros versével. Ebédután távirat jött azonban tőle, hogy el kell maradnia. Hirtelenében *Szávay Gyula* vállalkozott, hogy helyét betöltsé s belépőül a következő kis verset röktönözte:

Belépő.

Bocsánatot kérek, hogy élek,
A műsoron nincs a nevem,
Csak olyan pótlék szurrogátum
Vagyok ezen az ünnepen.
Hisz ha *Bolond Istók* lehetnék,
Ahogy igéri ez a lap,
Oh higgye el a t. közönség,
Nem volna nálam boldogabb.
De hajh, *István* sorba jutottam,
Sajnos, már meg is okosodtam,
Még nem nagyon, de sok ez is,
Kinevet érte a nemezis,
Bolond Istók sem lehetek,
Nem játszhatom el veletek,
Mint csiklandozva játszott volna,
(Ha versével elkészült volna)
Honhaborító *Benedek*.

Nehéz helyzet az enyém itt, de
Azért mégsem reménytelen,
Mert tulsúlyban, úgy veszem észre,
Hogy hölgyközönség van jelen.
Hát mit tesz a jó háziasszony
Váratlan vendégség ha jó,
Őtől, hatol s a nagykeredencből
Amije van, szedi elő.

Én eddig ötltem-hatoltam,
A nehezén már áthatoltam,
S most meg a színen te jelensz,
Jó házból való nagykeredenc.

Van három kis állatdalm,
Mindhármát itt feltálatom,
Azonkívül itt van előttem,
Ez a szép családi befőttem,
Leadom azt is, mit tegyek?
Mi történhet végre is vélem:
A végén ugyanis kimegyek.

Ezután zajos derűtség mellett három állatmesét és egy meleg lírai verset olvasott fel.

A fiatalság ünnepe.

Csokonai ünnepléséből a debreceni híres diákság is kivette a részét. Zászlók alatt vonultak ki a Csokonai-szobrához. És előkerültek az ősi, sokat megénekelt gerundiumok, a debreceni kollégiumnak ezek a híres nevezetességei. Az énekkar elénekelt a *Hymnust*, majd *Gulyás Imre* II. éves joghallgató tartott talpra esett, szép beszédet és elhelyezte a debreceni főiskola koszoruját. *Kolosvári Kiss Géza* magyar ruhában nagy hatással odát szavalt, *Kovácsy Márton* pedig csinos kis beszédben a katolikus főgimnázium ifjúsága nevében koszoruzta meg a nagy költő szobrát.

És ezután elindultak a temetőbe. A Hatvan-utcai temetőbe, a hol a nagy poeta hamvai nyugosznak. A vas siremlék friss virágokkal van tele s a szomszéd sirtól áthajló vén akácfaól egyre hullanak a fakó levelek. Pedig tavasz van itt a sir körül. Üde virágok, piros, pozsgás diákok és azok a Csokonai idejéből való öreg zászlók és gerundiumok. *Oláh Károly* III. éves teológus tartott poétikus visszaemlékezést a költő életéről és a nagy költő sírjára elhelyezte az ifjúság diszes virágcsokrát. *Oláh Károly* teológus Csokonai-verset szavalt nagy hatással, aztán a főiskolai kántus vette át a szerepet. Verőfényes novemberi alkonyat aranyozta be a lombhullatott ágakat és ismét végig sirt a temetőben a: „Földiekkel játszó égi tünemény”...

Mintha Csokonai szelleme ott lebegett volna a szomszédos, besüppedt sirhalmak, korhadt fejfák között...

A „barna haju” huszár.

Megszökött az ezredétől.

A debreceni 2-ik honvéd huszárezred negyedik századánál szolgált *Szabó József* közhuszár. Azonban, amint mondani szokták, nem valami nagyon rajongott a gyöngyéletért s egy novemberi este, amikor a kőd sűrűn lefátyolozta a várost, megszökött a kaszárnyából.

Az egyenruháját azonban otthagya. Gondolta: Legyen vele boldog az armádia. Neki nincs szüksége reá, mert visszatér a civil világba.

Az eltűnését csak másnap vették észre. Az ezredparancsnokság természetesen nem nyugodott bele ebbe a hirtelen és bejelentés nélkül való távozásba, a reménytelen viszontlátásba. Merthogy bizony *Szabó József* nem jön vissza jószántából a kaszárnyába, azzal tisztában voltak.

Ki is adták ellene nyomban a köröző levelet az alábbi személyleírással:

„*Szabó József* barna haju és szemü, sötét barna szemöldökű, hosszás arcu, hegyes állu huszár.”

Most tehát mindenféle nyomozzák, keresik, kutatják *Szabó Józsefet*, a „barna haju, hegyes állu” huszárt. Ezen adatok alapján majd csak rátalálnak valahol, a szabadság után sővargó barna fiura.

Mindenféle nyomtatványt olcsón és izlésesen készít a Debreceni Ujság nyomdája.

Casals Pabló.

A zenekedvelő társaság első hangversenye.

Városunk zeneértő közönsége meglehetősen kételkedve fogadta Casals Pablóról szóló első híreinket. És méltán. Majdnem hihetetlen az, hogy egy egyesület, mely évi 15 koronás tagsági díjak mellett rendez hangversenyeit, egy Casalsot láthasson vendégül. A nagy zenefejedelmet nem is annyira a horribilis tiszteletdíj, mint inkább a nagy alföldi metropolis iránti érdeklődése hozza Debrecenbe.

Mióta a gordonka az emberi hanghoz való hasonlatossága révén kiemelkedett a zenekari hangszerek sorából, nem volt Casalshoz hasonlítható mestere. Casals ugyanaz a gordonkán, mint Liszt volt a zongorán és Paganini a hegedűn: soha utól nem érhető zenei nagyság, ki előtt mindenki meghajlik s a kinek nevét az utódok legendákkal övezik.

Sohasem vontunk párhuzamot városunk két zenekedvelő egyesülete között, de ezuttal el kell ismernünk és külön méltatnunk a zenekedvelők társaságának óriási áldozatkészségét, melyért igaz hálaunkra számíthatnak. Casals Pabló hangversenye folyó hó 26-án, vasárnap este lesz az Arany Bika-szálló dísztermében.

„Kobrak“
cipők a legjobbak!

Kobrak **KOBRAK** Kobrak
cipők **cipők** cipők
elegánsak! **hirnevesek!!** tartósak!

Kizárólagos nagyválasztéku raktára
Hermann **Piac-4.42.** Telefon
Jenőné! **654.**

Ujdonságok.

* **Vasárnapi istentiszteletek.** Holnap, vasárnap a ref. templomokban a következő sorrendben tartatnak meg az istentiszteletek: a Nagytemplomban prédikál Dicsőfi József lelkész, a Kistemplomban Gáborjani Szabó Gábor segéd-lelkész, a Kossuth-utcai templomban Németh Károly 4. th., az Ispótlály templomban Polgár Gyula segéd-lelkész, a Csapókeri imaházban Kovács János vallás- oktató-lelkész, a Homokkeri imaházban Orosz Kálmán theológus; a Kistemplomban délelőtt 11 órakor Uray Sándor lelkész prédikál.

* **Halálozás.** Vettük a következő gyászjelentést: Mély fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk, hogy felejthetetlen leányom, testvérünk, sógoronk, nagynénénk, unokahugunk: Lázári Nagy Mariska folyó hó 16-án, este 9 órakor, életének 22-ik évében, hosszas szenvedés és a halotti szentségek felvétele után, csendesen elhunyt. Kedves halottunkat folyó hó 18-án délután fél 4 órakor fogjuk, a rom. kath. egyház szertartása szerint, a Teleki-utca 3. számú háznál tartandó gyászima után, a Szent Anna-utcai sírkertben örök nyugalomra helyezni. Az engesztelő szentmiseáldozat folyó hó 20-án reggel fél 9 órakor fog a Mindenhatónak bemutatni. Debrecen, 1911. évi november hó 17-én. Az örök világosság fényeskedjék neki! Bánatos édesanyja: özv. Lázári Nagy Jánosné szül. Tonheiszer Franciska. Testvérei: Irén, Dezső nejjével Viola

Irénnel és gyermekeivel, Sándor nejjével Lander Mariskával, Irma férjével Vadász Dezsővel, Ida özv. Krampera Jánosné gyermekeivel, János, László. Nagynénjei: özv. Forszter Jánosné szül. Tonheiszer Cecilia, Krizsár Rezsóné szül. Tonheiszer Karolin, özv. Léway Lajosné szül. I. Nagy Juliánna. Valamint számos rokon nevében is. A temetést Gebauer Károly tem. int. rendezi.

* **Uj joggyakornok.** A debreceni kir. ítélő tábla elnöke Serly Ferenc nagykárolyi lakos, végzett joghallgató a debreceni kir. ítélő tábla területére ideiglenes minőségű segélydíjas joggyakornokká nevezte ki.

* **A Szent László dalegyet hangversenyétől,** melyet e hó 19-én, vasárnap délután rendez a kath. főgimnázium dísztermében, csak egy nap választ el. A meghívók már szétküldtek és e lapban is megjelent; azért mindenkit meggyőzhetett arról, hogy e hangverseny minden egyes száma élvezetes, gyönyörködtető lesz. A szereplők neve után kelve, már elég garanciát láthat mindenki arra, hogy e hangverseny magas színvonalú lesz és minden ízében szívet-lelket betöltő, lelkesítő. A rendezőség gondosan készít elő minden egyes számot. Jegyek d. u. 4 órakor válthatók a pénztárnál.

* **A zenekedvelők társaságának tagjaiul** Csáthy Ferenc pénztárnoknál (Kereskedelmi akad. épület) és a választmányi tagoknál f. hó 22-ig jelentkezni lehet. Tagsági díj évi 15 korona, mely minden hangverseny meghallgatására jogosít. A tagsági kötelezettség egy év.

* **A szegény gyermekek felruházására** alakult Polgári Asztaltársaság ma este tartja meg szokásos évi felruházó estélyét a Dreher sörcsarnok összes termeiben. A felruházás kezdete délután 5 óra és tart este 8 óráig. Este 8 órakor társasvacsora éltap szerint. Vacsora után tánc lesz Magyar Imre és fia zenéje mellett. Meghívók küldtek ugyan szét, aki azonban nem kapott volna, tekintse magát meghívottnak, amennyiben az elnökség mindenkit szívesen lát az estélyen, aki a jótékonyágnak barátja. Belépti-díj nincs.

* **A Csokonai-kör és a Petőfi-társaság irodalmi és művészeti estélye.** Arra a nagy érdekűnek ígérkező irodalmi és művészeti estére, amelyet a Csokonai-kör és a Petőfi-társaság közösen rendez folyó hó 22-én, a jegyek már máától kezdve kaphatók Kubek Sándor gyógyszerárában. Tekintve a nagy érdeklődést, amelyet a közönség már előre tanúsít az este iránt, az előjegyzett helyek héttől délig okvetlenül kiválandók; a páholyjegyek csak is a Csokonai-kör tagjainak vannak rendelkezésére. A műsört és egyéb tudni valót tartalmazó meghívók a mai napon kerülnek postára.

* **Kinevezés.** A belügyminiszter Vidovich Ernőt, a debreceni társadalom kedvelt, fiatal tagját segédfogalmazóvá nevezte ki s ilyen minőségben Tordaaranyos vármegye főispánja mellé titkárnak osztotta be.

* **Milyen csomagokat lehet feladni?** A m. kir. posta- és távirda vezérigazgatóságának folyó évi november hó 14-én kelt 13,205. sz. rendelete értelmében folyó évi december hó 1-től kezdve a postai gyűjtőhelyeken csak az olyan belföldre, Ausztriába, Bosznia-Hercegovinába vagy Németországba szülő csomagokat lehet feladni, amelyek értéknnyilvántással egyáltalán nincsenek ellátva, vagy amelynek nyilvántított értéke 100 koronánál kisebb, továbbá amelyek nem tartalmaznak készpénzt, zseborát, ékszer, arany vagy ezüst tárgyat. A legalább 100 korona értéknnyilvántással ellátott, valamint a 100 koronánál kisebb értékű, de készpénzt, zseborát, ékszer, arany vagy ezüst tárgyat tartalmazó csomagokat a gyűjtőhelyek nem vehetik fel, hanem ezeket a csomagokat kizárólag postahivatalnál (ügynőkségnél) kell feladni. A postagyűjtőhelyeknél való feladásból a jelzett naptól kezdve ki vannak rekesztve mindazon csomagok is, melyeknek súlya az egy kilogrammot el nem éri.

* **Bajnoki football-mérkőzés.** A debreceni K. A. S. E. f. hó 19-én d. u. fél 3 órakor a Miskolczi Testedző Egyesülettel bajnoki mérkőzést tart. Mindkét csapat utólag jó formát mutatott. Így tehát erős küzdelem várható. A mérkőzés minden időben megtartatik. Hölgyek minden helyen fél helyarárat fizetnek.

* **Összeesett az utcán.** Kiss Juliánna nevű szegény öreg asszony tegnap az Angol királynő szálloda előtt hirtelen összeesett. A mentők Teleky-utca 13. szám alatti lakására szállították. A szerencsétlen asszonyon régi szivbaja vett erőt s emiatt lett hirtelen rosszul.

* **Félholtra vert pályáról.** Késő éjszaka vakmerő támadásról értesítettek a csendőrséget. A hajduhadházi vonalszakasz mentén a 115. számú pályáról ismeretlen tettesek rárontottak s botokkal agyba-főbe verték. A sűrű ködben észrevétlenül lopózkodhattak hozzá a merénylők s a teljesen védtelen emberrel könnyen elbánhattak. A pályáról, a hiradás szerint oly súlyos sérüléseket szenvedett, hogy aligha marad életben. A csendőrség a vett értesítés folytán azonnal a helyszínére sietett s bevezette a nyomozást. A tettesek, amint elvégezték véres munkájukat, a sötét éjszakában eltűntek.

* **Ne keresse a régi helyén a Rózsa Lajos női divatruházat,** mert most már az Alföldi Palotában, a Bikával szemben található. Japán ujjú divatos raglan, tegethov színes kihajtóval 10 forint. Angol Himalaya köpenyeg, fregoli 15 forinttól. Plus és szörme árukban óriási választék. Női kalapmodellek loszállított árban. Olcsón, jót csak Rózsanál vásárolhat, a Bikával szemben.

* **Baleset a szikvizgyárban.** Tóth Erzsébet, tizenöt éves munkásnő a Szliuka-féle szikvizgyárban dolgozott, a hol az üres üvegek megtöltését végezte. Munkája közben két üveg egymáshoz vágódott és az egyik üveg szétrobbant. Az üvegserepek Tóth Erzsébetet súlyosan megsértették.

* **Tegnapi halottak.** Az állami anyakönyvi hivatalhoz a tegnapi nap folyamán a következő haláleseteket jelentették be: Koroknai János ref. 7 napos, Gutti Gábor ref. 6 hónapos, Kise Sándor ref. 8 éves, Faragó Ilona r. kath. 8 éves.

* **Gyilkos csapos.** Aradról jelentik: Petrika Tódor szeszgyári alkalmazott a koresmában nem akarta kifizetni számláját. E miatt nézeteltérés támadt közte és Fausz Vazil csapos között. Mikor Petrika eltávozott, Fausz utána lopódzott és hátulról, hátán súlyosan megszurta. Petrikát haldokolva szállították a kórházba.

* **Adomány.** A Hortobágyi gőzmalom személyzete 11 koronát adományozott V. I.-né Gyöngyvirág-utca 22. szám alatti lakos szegény beteg asszonynak s azt el is juttatták hozzá.

* **Hajnal mulató.** Nap-nap után feltáz nézi végig a Hajnal kabaret előadásait, melyekről minden túlzás nélkül elmondhatjuk, hogy elsőrendűek. Ugy a magán számok, valamint az előadott egyfelvonásos bohózatok állandó derűtségben tartják a hallgatóságot, így aztán nem is csodáljuk, ha mindenki jóleső meglepődéssel távozik a Hajnal mulatóból.

* **Kincses kalendárium 1912-re** megjelent, ára 2 korona Antalfynál.

* **Gépirónő** az állami gyermekmenhelyen felvétetik. Fizetése havi 14 korona, lakás, ételmezés, ellátás és utipénz gyermekszállításoknál. Jelentkezőket fogad a menhely gondnoka naponta reggel 8—9 óra között.

* **Magyar köztársaság politikai** folyóiratra előfizetéseket elfogad Antalfy könyvkereskedés, egyes számonként is kapható.

* **Aki nevetni akar vegye meg a Villám éleclap legújabb számát.** Kapható az összes dohánytözsdekben és elárúsítóknál.

* **Szőnyegek, függönyök, stórok a legújabbak Szabó Lajos fia cégénél.**

* **Friss Ujság naptára 1912. évre, ára 30 fillér, kapható a kiadó hivatalban és az árusítóknál.**

* **Kemény és puha kalap ujdonságok 4 kor.-tól 12 koronáig Lengyel Samunál.**

* **Dr. Láng szanatóriumába felvétetnek** — elme és ragályos bajok kivételével — bármely betegségben szenvedők. Napi ápolási díj 6 koronától 12 koronáig. Röntgen laboratórium, elektromos gyógyeszközök francinisationhoz, arsonisationhoz. Elektromagnes, villanyos fényfürdő, kék s vörös fény. Finsen fénygyógymód. Thermopenetratio. Modern műtőterem. Tudakozódásokra az intézet tulajdonosa készséggel szolgál felvilágosítással. Cim: Dr. Láng sanatorium. Debrecen, Kossuth-u. 39.

* **Férfi ingek, gallérok, nyakkendők és zsebkendők Szabó Lajos fiainál.**

* **Legjobb villamos berendezéseket** készít Földvári L. Telefon 168. Tanulók felvétetnek.

* **Csödtömeggől vett nagymennyiségű ingek, alsónadrágok, gallérok, kézelők, nyakkendők, zsebkendők, keztyűk stb. érkeztek!** Gyórfi testvérek, Piac-u. 30.

* **Fiatal segéd uridivat üzletben** azonnal felvétetik. Cim a kiadóban.

Gyilkosság negyven fillérért.

A cigány büne.

A debreceni királyi törvényszék tegnap tartotta őszi első főtárgyalását. Lakatos Rostás Ádám huszonhét éves hadházi cigány figyét vették elő. Rostás Ádám vályogvetéssel foglalkozott. Október 15-én szünetelt a munka és Pincés Zsanet nevű tizenhat éves, szép bogárszemű cigány leánynak „tette a szépet” a vályogvető telepen.

Előbb kedélyesen ment a dolog, később már szóváltások rontották el, mert a szép Zsanet bántózkodott gavallérjától a már jó régen kölcsön adott negyven fillért megkövetelni. Lakatos Rostás Ádám ilyen szóváltás közben minden gavallériát félre téve, Pincés Zsankát hajánál fogva a földre rántotta. Mikor ezt a leány édes anyja, Péntes Mária, kívül Rostás vadházasságban élt, meglátta, a leány segítségére sietett.

Lakatos Rostás Ádám dühében egy késsel előbb Zsanetet oldalba szurta, azután Péntes Máriát fogta le és több oly súlyos szurást ejtett rajta, hogy a leánya védelmére siető szerencsétlen asszony alig tíz perc múlva meghalt. A gyilkost, a csendőrség természetesen letartóztatta és a vizsgálóbíró előtt is beismerte, hogy ő ölte meg Péntes Máriát.

A törvényszék dr. Tóth Aurél királyi törvényszéki bíró elnöklete alatt tegnap tartotta meg ebben az ügyben a főtárgyalást.

Elsősorban is a vádlottat hallgatták ki. Lakatos Rostás Ádám teljes beismerésben volt, de bűnét részességének tudja be. Hozzá még Pincés Zsanet a 40 fillér követelésével annyira felizgatta, hogy nem is tudta, mit cselekszik.

A kihallgatott tanúk szintén igazolták, hogy a cigány a gyilkosság napján alaposan be volt rugva.

A törvényszék ezt a körülményt némileg figyelembe vette és Lakatos Rostás Ádámot erős felindulásban elküldött halált okozó súlyos testisértesben találta bűnösnek és ezért egy évi és egy havi börtön büntetésre ítélte. Az ítéletben úgy a vádlott, mint a királyi ügyész megnyugodott és így az eljárás lett.

URANUS SZÍNHÁZ

Sas-utca 2.

Osak
felnötteknek!

Osak
Hétfő estig!

Éjjeli pillangók.

Nagyvárosi (párisi) erkölcsrajz 2 felvonásban.

Minden
előadásban!

Bérletjegyek
érvényesek!

Azonkívül 5 ujdonság!

A zülött férj vértette. Véres merénylet Nagyváradon.

Nagyvárad egyik fényes épületében, a Rimanóczy-palotában tegnap véres merénylet történt. Abban a palotában a legszótlanabb teremts volt mindmáig egy sápadt fiatal asszony, Pál Eszter Elvira. Pál Eszter Elvira a ház földszintjén lakó Boros Jakab ékszerész szakácsnéja volt. Sápadtsága és nagy szótlanlansága mögött szomorú történet lappangott. A házbellek annyit tudtak csak, hogy ura van, hites ura, aki iparos ember és valahol ismeretlen helyen van.

Ez az ember megjelent a Rimanóczy-palotában. Kormos arcú, nyugtalan, vad tekintetű ember Seffian Lajos, aki egyenesen a házmesternéhez, Szücs Istvánnéhoz ment. Nem nevezte meg magát, csak kérte Szücsné, hogy hívja be Pál Eszter Elvirát.

Gyanútlanul jött a fiatal asszony. A férfi a lábai elé vetette magát és könyörögni kezdett:

— Egy fillérem sincs, éhezem, a munka összetört... adj két koronát.

— Vertél, éhezettél, elhagytál, nem adok! — felelt az asszony.

— Szánj meg, legalább egy koronát adj — rimázkodott a jövevény.

— Nincs! — és a házmesternéhez fordult a szakácsné és kérte, hogy ezt az embert utasítsa ki.

Am nagyon vad és elszánt külseje volt Seffian Lajosnak, a házmesterné nem merte kiutasítani. Az asszony erre sarkon fordult, hogy elmegy.

— Hat nem adsz? — ngrott utána a férje.

— Nem!

A férfi torkonragadta az asszonyt. Fojtogatta. Kést rántott és háromszor egymásután döfte a pengét a felesége hátába. Majd eldobta a kést és kifutott az utcára. Azonnal üldözni kezdtek, de a bűnös ember eltűnt a Borz-utcában.

A házban pillanat alatt nagy lett a riadalom. Dr. Major László orvos a házban lakik, a sebesülthöz sietett és első segélyben részesítette. Jöttek a mentők s bevitték a szakácsnét a kórházba. Megjelent Szutor Károly 91-es rendőr s felvette a tényvizlatot. Megállapította a rendőr, hogy Seffian három évig élt a feleségével, zsarnoka volt az asszonynak, akit később elhagyott, mert nem volt munkája sem. Most utóbb a bodonosi szénbányában kapott munkát. Feleségét ma kereste fel először.

Megjelent a merénylet színhelyén Vadász József felügyelő, ügyeletes rendőrtisztviselő is, aki kihallgatta a tanukat. Közben

intézkedett, hogy a tettest kutassák fel. Ugyanekkor azonban Seffian Lajos jelentkezett a rendőrszolgálatnál.

— Rendőr ur, vigyen be engem. Agyon-szurtam a feleségemet.

A rendőr bekísérte a véreskezű embert, aki zokogva ismerte be, hogy meg akarta ölni az asszonyt.

— Nem szeretett. Nem akart velem élni!

A merénylőt letartóztatták. Az asszony sebei életveszélyesek.

Táviratok.

Az olasz—török háború.

Róma, november 17. Tripoliszból jelentik: Sarasad környékén az olasz sereg a törököket visszaszorította. Harc közben 6 repülőgép hasznavehetetlenné vált.

Róma, nov. 17. A Stefania úgynökség jelenti, hogy a „Tribuna” megcáfolta a „Philippopoli”-nak egy állítólagos ütközetről való jelentését.

Bécs, november 17. Az olasz katonai attasé fölkereste a külügyminisztert, igaz-e, hogy a monarchia Bosznia—Hercegovina határán mozgósít? A külügyminiszter megnyugtatta az attasét, hogy a hír nem felel meg a valóságnak.

Burg Ferdinánd.

Bécs, nov. 17. Ma közli a hivatalos lap, Ferdinánd Károly főherceg összes címeiről és rangjairól való lemondásának ő felsége által történt elfogadását. A volt főherceg a Burg Ferdinánd nevet vette fel.

Ferenc Ferdinánd Pusztaszeren.

Szeged, nov. 17. Ferenc Ferdinánd trónörökös a jövő hónapban örgróf Pallavicini vendége lesz a pusztaszeri kastélyban és részt vesz az ottani vadászatokon.

Szerelmi dráma.

Pancsova, nov. 17. Szent Eugénia orfeuménekesnő ma agyonlőtte Czobel vadászhadnagyot, azután pedig öngyilkos lett. Mindketten meghaltak. Az ok: a hadnagy szakítani akart.

Perczel Dezső levele.

Budapest, nov. 17. Perczel Dezső képviselő a bécsi Helenthal szanatóriumban van, ahonnan hosszabb levelet írt munkapárti barátaihoz.

Magyar festő diadala.

Róma, nov. 17. A világ művészeinek kiállításán Szinyei Merse Pál, magyar festő nyerte el az első díjat.

Fegyelmi elé vont orvos.

Budapest, nov. 17. A kerületi betegsegélyző pénztárnál Fridrich főorvos fegyelmi vizsgálatot rendelt el dr. Wein Manó orvos, a sebészeti osztály vezetője ellen.

Ausztriából kitiltott horvát lap.

Bécs, november 17. Az osztrák hivatalos lap, a Wiener Zeitung mai száma jelenti, hogy az osztrák belügyminiszter a Zágrábban megjelenő Novi című horvát laptól a postai szállítást jogát megvonta.

Földrengés volt.

Ungvár, november 17. Az obszervatórium seizmográf készüléke tegnap este 10 óra 28 perctől 35-ig földrengést jelzett, mely alkalmasint Oroszországban lehetett.

Osztálysorsjáték.

Budapest, október 17. Az osztálysorsjáték mai húzásán a következő nagyobb nyeményeket sorsolták ki: 10,000 koronát nyert 61798. 2000 koronát nyertek: 78808 77010. 1000 koronát nyert: 97436. 500 koronát nyert: 80724. 300 koronát nyertek: 3502 3978 21310 31962 47819 52266 57909 65401 68531 96786 109347. 100 koronát nyertek: 5837 5868 9977 13908 18256 19696 20635 22427 24382 44939 46032 47090 52242 59331 61275 63932 65936 68012 71847 72503 76605 77451 88142 88807 84408 85607 86326 88192 96571 100343 101401 101770 103121 103934 104317 106576.

NYOMDAI MUNKAK!!

aljegyzési kártya, meghívó, jelentések, könyvek, faragások, IRODAI NYOMTATVÁNYOK, csetes és izléses kivitelben, — gyorsan és a legolcsóbb árakon készítenek a

Debreceni Ujság Nyomdájában
Arany János-utca 47. szám alatt.

Megrendelések a kiadói hivatalban is eszkeztethetők, Piacz-utca 42. szám alatt (Lamprecht-palota).

Közgazdaság.

A pénztáros kereskedősegéd.

Egy konkrét esetről kifolyólag a m. kir. hatásköri bíróság kimondotta, hogy mivel a kereskedősegédi minőséget az üzletben való kereskedelmi tevékenység mellett a szolgálati viszony adja meg, az oly pénztáros, aki állandó fizetésért állandó működést fejt ki — jogi szempontból kereskedősegédnek tekintendő.

Az állam, mint fürdőbérlet. Az állam, amikor a Margitszigetet megvásárolta, átvette azt a szerződést is, melyet József főherceg a Margitszigeti Gyógyfürdők és Szállodák Rt.-gal kötött. Ez a szerződés 1906. április 1-től husz évi időtartamra szól. Mint hogy azonban a kormány meggyőződött arról, hogy a bérlet részvénytársaság életképtelen vállalat, amelynek a szigeten való fenntartása nemcsak anyagi károkat okoz, de tönkreteszi a gyógyhely hírnevét is, elhatározta, hogy a bérletet megváltja. A megindított tárgyalások — mint a Magyar Pénzügy írja — eredményre vezettek. Az állam a részvénytársaságnak az eszközölt befektetések és az elmaradó haszon ellenértéke gyanánt 658.000 korona kártalanítást fizet. Ezen összegből 400.000 koronát azonnal kiutalt a társaságnak, a még kijáró 258.000 koronát pedig

később fogják a társaságnak kifizetni. Mint hogy a megváltási összegnek engedélyezéséhez a törvényhozás hozzájárulása is szükséges, a kormány e tárgyban legközelebb törvényjavaslatot fog az országgyűlés elé terjeszteni.

Csarnok.

A t i t o k.

Regény.

Folytatás.

Csak Árpád nem tudott olyan gyorsan és olyan könnyen beletörődni a váratlan fordulatba.

— Hátha az a második végrendelet érdemes arra, hogy foglalkozunk vele?

— Annyira semmiesetre sem — sietett a válasszal Söréti —, mintha Eliz lenne az általános örökös.

— Ugy van édes apuskám. A részt, ha jut belőle, megkapjuk minden tülekedés nélkül is. Sokkal többet ér nekem a nyugalom, a melyet ez a fordulat hozott. Aztán közöttünk maradhatasz és én napról-napra láthatlak.

— Helyes! Mind szép, de ha már így van a dolog, legalább addig tartsa meg kedves apa inkognitóját, amíg Kálmán bátyám eljár az ügyben, utána néz, meggyőződik mindenről. Mert azt el kell ismernünk, hogy csak valószínűséggel, hogy kételyekkel állunk szemközt. Énnyi küzdelmet még se volna helyes dolog egyszerre leszereelni, hátha még van ok és mód rá, hogy kevés kitartással, eredményt is érhetünk el.

— Hiu ábránd! — jegyezte meg lemondólag Söréti.

— Egy pár nap mindent megmagyaráz. Én nem adom fel a reményt. Maradatok meg feltevésekben, én kezembe veszem az ügyet. Holnapután mindent tudok.

(Folyt. köv.)

Áru- és értéktőzsde.

November 17.

Budapesti gabonátőzsde.

Tartott áron elkelt (50 kgr.-ként) 15000 mm. buza.

Rozs, zab, tengeri néhány fillérral kisebb.

A határidő-üzlet.

A határidőpiacon kezdetben szilárd volt az irányzat, de utóbb a gyenge külföldi jelentésekre és a kulisz lebonyolításaira az árnívó 5—10 fillérral csökkent.

A forgalom élénk volt.

Árak 50 kilogrammonként.

	Kezdeti	Változás
Buza ápril.	1184	1186—1179
Buza májusra	1172	1168—
Rozs okt.	—	—
Rozs ápril.	1023	1025—1019
Zab októberre	—	—
Zab ápril.	967	965—
Tengeri máj. 1912	847	841—
Tengeri jul.	854	848—

Budapesti értéktőzsde.

Az előtőzsdén szilárd volt az irányzat, mert a politikai helyzet kedvező. A nemzetközi értékek kis mértékben javultak, de a helyi piacon a Magyar bank 5 koronával emelkedett, a többi is javult. A készáru piac élénk volt.

Gyomorgörcs, kólika étvágytalanság és általában gyomorbetegségeknek a legkitűnőbb háziorvos a

Hollandi

GYOMORCSEPPEK.

Egy üveg ára 40 fillér.

Kapható: 1737

Mihalovits Jenő

gyógyszertárban

DEBRECEN.

HA állatorvosra van szüksége telefonáljon 558

Sászló Zsigmond

állatorvosi rendelőjébe

Rákóczy-utca 3 szám. 17

A gyenge hajtás
egotvoró fává növekszik.
Kis forgalomóriási vá fejleszthető
szakszerű izléses

NYOMDÁSZAT

Igénybevitelével
Pénzügyintézetek, Kereskedelmi Iparvállalatok forduljanak bizalommal

Mihály Sámuel

ki nyomdájára, papírüzlete és
iroda rendezés és szakizletéhez

Telefon 106.

Még mindig tart a végkiárulás

a Budapesti Koronás áruházban Piacz-utca 19.
Schön Márkus utódánál

ahol is mélyen leszállított árakon beszerezhetők

Üveg és porcellán áruk, disztárgyak, fali faragványok, bőr kézi- és utitáskák, 500 darab kézi ridiktől 1 koronától kezdve, szivar, bankó, aprópénztárcák, harisnyák, kesztyűk, sapkák, kalapok játéktárgyak, francia bábok mesés olosón. Minden vevő meggyőződhetik a jutányos és lelkiismeretes kiszolgálás fölől.

Az üzlet e helyen február 1-én feloszlik.

175

Hirdetések jntányos áron
felvételnek a
"DEBRECZENI UJSÁG" részére a kiadó-
hivatalban, Lamprocht-ház. Piac-u. 42

Vigyázz. Kékre festett kirakat. Vigyázz.

Egy helybeli üzlet

Csödtömeget megvettem

Az áruk eladása megkezdődött.

120 c. kostüm kelmék mtr. csak	38 kr.
Costüm kelme posztó mtr. csak	16 kr.
1 m. zefir míg a készlet van mtr.	17 kr.
1 m. selyem minden szín. mtr.	45 kr.
Dupla széles posztó mtr.	18 kr.
1 mtr. jó minőségű barchet	17 kr.
1 mtr. francia batistát alkalmi ruhára	36 kr.

csipkék, selymek, vásznak, tucok, kesztyűk, oostüm kelmék szép szürke színben is, kretonok, téli kendők, selyem sálak, ernyők, mind-mind igen olcsón, maradékok negyed áron.

Ij. Molnár Lukács

Kossuth és Bathány-u. sarok színházzal szemben.

Férfiruha szövetek

csődből megvett áron.

Értesítés.

A nagyérdemű közönség szives tudomására hozom, hogy

butor üzletemet

az utcai helyiségből ugyanazon háznak hol eddig is volt Piac-utca 44. sz. Dr. Ujfalussy ház udvari helyiségébe helyeztem be, hol is óriási választékot tartok mindenféle styllü asztalos és kárpitos butorokból. Teljes mennyasszonyi kelengyék szonnal készes. Tisztességes és pontos kiszolgálás.

Varga József butorkereskedő, asztalos, kárpitos és díszítő műhely
Debrecen, Piac 44.
az udvarban. Telefon 377.

Törlesztéses kölcsönök !!

előnyös feltételek mellett folyósítat

Debreczeni Közvetítőbank

részvénytársaság, (Piac-utca 32.)

November 1-től Piac-utca

21 szám a. Sesztina-házban.

„OLLA“

gummi kapható minden gyógyszerárban és jobb drogeriákban.

A kirakatokban kifüggesztett OLLA táblácskák az OLLA lerakatot jelzik. Mintagyűjtemény 12 drb. rendezve 5 kor. Két évi jótállás minden darabért.

OLLA gummit több mint 2000 orvos mint pótolhatatlant javasolja.

Kapható Debreczenben: Központi drogeria, Steiner M, Kovács N. és Harsányi L. Kubek S. gyógyszerárban és Békés Lajos, Nagy András, Sebő Sándor, Vitárius S uraknál.

Eladó házak és házhelyek

a Bozzay-telepen

140-tól 300 négyszögölgig terjedő területben, kevés befektetéssel könnyű fizetési feltételek közel a Vagon és Dohánygyárhoz a Keresztesi-utcában. 310

Ugyanott bármily üzletemek megfelelő helyiség házzal együtt eladó.

A házhelyek ára 6 kor.

Értekezni

Bozzay-u. 11. sz.

12721—1911. tkv.

Árverési hirdetmény kivonat.

A debreceni kir. t.-szék mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy id. Pincés Ferenc végrehajthatónak Gál Imre és neje Tóth Juliánna végrehajtást szenvedő elleni végrehajtási ügyben az árverést elrendelte, a debreceni kir. törvényszék területén levő, Balmazújvárosi 563 sz. betétben A + 1 sor 2562 hrsz. a. foglalt házassudvarra 1900 kor. ezennel megállapított kikiáltási árban és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az 1911. évi december hó 6 napján délután 2 órakor Balmazújváros község-házáná megtartandó nyilvános árverésen 1083 kor. 33 filléren alól eladni nem fog.

Az árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 20%-át készpénzben vagy óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről ki ilított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Az, aki az ingatlanra megállapított kikiáltási árnál magasabb ígéretet tett, ha többet igérni senki sem akar, köteles nyomban a bánatpénzt az általa ígért ár 20%-áig kiegészíteni, különben ígérete figyelmen kívül marad és a nyomban folytatandó árverésen részt nem vehet.

Debrecen, 1911. szept. 19.

Kir. törvén. szék tkvi hatósága.

Bolváry

s. k. tbiró.

A kiadmány hitelül

Olvashatatlan

kir. tszéki ig. tk.-vezető.

177

Telefon 632.

Alapított 1893. évben.

Telefon 632.

Halmágyi

női- és leány felöltők legnagyobb áruházában, Piac, a főpostával szemben.

Állandóan nagy szörme kiállítás

Szörme kabátok, Plüsch bársony és angol kelme felöltők

Bundák, Estélyi köpenyek és blousok, Costümök

Szolid olcsó árak.

47

Előzékeny, pontos kiszolgálás.

Mért

Ne fogadjunk el Má-á-ást !!!

csak óriás

FEDÁK

Cipőcrém-et?

Mért

szép fényt ad

Mért

Elegáns tölte a lábod

Mért

puhán tartja

Mért

Nem rongálja

Mért

Vizhatlanná teszi

a bőrt

Mért

legkényesebb izlést

kielégíti és 1957

Mért egy

Óriás Fedák

cipőcrém,

mely 4-szer annyit tartalmaz,

mint egy 30 fillérért

ebben a drága világban az egyedüli olcsóság.

Minden szó egyszeri beiktatása petit betűből 5 fillér. Vastagabb betűből 10 fillér. ::

APRÓ HIRDETÉSEK

Levélbe! tudakozásokra legyen adunk leírást, csak a válasza szükséges bérlettel mellékelni. Tudakozásoknál a hirdetés számát a kiadóhivatallal mindig közölni kell.

Apró hirdetések díja előre fizetendő. Vidékről apró hirdetések díja levéljegyekben is beküldhető.

Levelezés.

Inteligens
csinos fiatal ember művelt özvegyasszony barátságát keresi, érdek kizárva. Levelet kér „Nem bánja meg” jellegre e lap kiadóhivatalába feltétlenül discretió mellett. 6

Margitkám
jelzett időben lehetetlen, máskor örömmel megvelek levelet cikvetlen, ölel Márk 102

Temperamentumos
barna Rettenetesen fontos posterastantelevelét azonnal vegye át. 105

Ajánlat.

Káposztás
és boroshordók új és használt Péterfia 76. 2805

Jó
és olcsó ebédkoszt kapható bentékezésére uri családnál. Cim a kiadóhivatalba. b

Szilágysági
fajjalamb még egy pár nap g kapható, Szécsényi-utca 29. 75

Egy
bolthelyiség kiadó Arany János-utca 37 szám alatt. 63

Illatos
zamatos tea különleges-ségek, Orosz és Kínai nagy tea áruházaktól direkt szállítva. 10 dg. Törmelék 25 krajcár, 10 dg. orosz keverék 30 krajcár, 10 dg. indiai kislevelű 40 krajcár, 10 dg. udvari keverék illatos 60 krajcár, a legfinomabb mandarin császárszárkeverék ceylon teakból nagyválaszték. Király kávé és tea üzletében, Dégenfeld-tér. 24

56
fillérbe kerül egy pár férfi vagy női harisnya fejlelés pamuttal együtt, Benyáts E. harisnyagyára Debrecen. 94

Gummi

haszfűző a legújabb! Kaptollak olcsó árakban! Kötött női felöltők nagyválasztékban! Benyáts Emilnél Debrecen Főter. 101

Sajáttermésű

bor literenként kapható. özv. Benyáts Emilné József kir. herceg-u. 7. 24

Király

kávéi mégis a legjobbak, kívánatra vovó előtt pörkölte, Debrecen, Dégenfeld-tér 11. 614

1912 május 1-től kiadó modern lakások

Arany János-utca 39.
Földszinti 4 utcai szoba. Emeleti 4 utcai szoba. Földszinti 4 udvari szoba. Mindhárom teljes komforttal, az összes melék-helyiségekkel. 384
Megtekintendő: délelőtt 10^{1/2}—12 és délután 3—4 óráig. Értekezhetni a házmesternél.

Utcail
elegán an butorozott szoba, villanyvilágítással különbejárattal József kir. herceg-utca 7 szám alatt kiadó. 88

ELADÓ HÁZ

Rakovszky-utca 31. sz. alatt, van rajta 3 szoba, 3 konyha, szabad kut, faskamarák, és disztó állal ellátva, kevés pénzzel megvehető. 385

Értekezni: **Csapó-u. 99 sz. a.**

Nagy

fánk és tea este lesz a Csillag-utca kisvendéglőbe Szombat este, tisztelettel Géz András vendéglős. 99

Minden

pénteken és szombaton friss németesen készült hurka kapható, Benes V. hentes üzletében, Főter. 108

Ebédkoszt

kapható benékezésére intányos árért. Cim a kiadóhivatalba. b

Perfekt

jó varrónő házakhoz alánlakozik, Piac-utca 56 jobbra második ajtó. 100

A város legforgalmasabb helyén a vagongyár végébe az új ut kijárónál egy jömenetelű **fűszerüzlet** trafik, korlátolt italméressel évi 60.000 korona forgalom, házzal és gazdasági udvarral 382

eladó.

Értekezhetni Arnold-utca 17 sz. Telefon 864

Kereslet.

Cserépkálykát

jó nagyot, keveset használt megvételre keresek. Cim a kiadóhivatalba kérem leadni. 2867

Fliegende

Blätter 907—908 teljes évfolyamát vennék. Cim a kiadóhivatalban. 130

Arpaszalma

nagyobb mennyiségben is megvételre keresetek. Cim a kiadóhivatalban. 81

Fűszerkereske

seged azonnal felvételt kérek Lajos Csapó-u. 100. 80

EGY

helybeli részvénytársasági nagy ipar vállalat

raktárnokot keres. Ugyanott egy csomagoló felvétetik. Cim a kiadóhivatalban. 383

Sütőasszony

azonnal felvétetik, Gáspár Mórné, Csapó-utca 88 32

Szakképzett

fűszeres séged azonnali belépésre kerestetik, Albert Lászlónál Szent Anna-utca. 27

Egy

kisasszony, kinek jó írása van, kereskedelmi végzettségben részesül, felvétetik, Főlegyházy János fűszerüzletében. 194

Kaució

képes egyén, ki 15 évig mint rendőr volt alkalmazva, hivatalozgat a y pénzbeszedői állást keres, banknál vagy nagyobb cégeknek. Cim Tene Imre. 58

Irodában

jártas kisasszony azonnal felvétetik. Cim a kiadóhivatalban. 89

Gyakornok

ki rőfős üzletben volt, vagy egy fiatal s gédfelvétetik Ezry Adolfnál Hajduszentmihályon. 77

Vállalatomhoz

ötvenezer koronával tartat keresek, tisztereseket kapja egy év múlva, Bagdy Máramarosziget. f

Egy

jó megjelenésű ügyes séged felvétetik Acél Armin fűszerkereskedőnél, Hatvan-ut Ajánlközi lehet vasárnap 10—12-ig. 104

Jóírásu

pénztárnokot kezdő fizetéssel keres Szépe Lajos Kossuth-utca. 106

Parkett kefélő

kerestetik Jelenkezni reggel 8—10 között Stegmüller Árpádnál, Kolcsy-u. 3.

Eladás.

Egy

asztalos műhely teljes felszereléssel egészben eladó Szent Anna-u. 64. özv. Nádai Rezsőné. d

Alkalmi vétel

35000 négyszögöl föld részben kötött talaj és homok, közvetlen köves út mellett, 3 kilométerre a vágóhidhoz, alkalmi biztallásra, szőlőtelepítésre, homoktégla gyártásra, tanya épülettel, istálló, házilag akol baromtiól és jüzü kutakkal, 1. korona négyszögöl, megvételhez 6000 korona elegendő, a befektetett tőkének a rajta levő 4 holdnyi jó termő szőlő és rozsvetés 12% -át meg hozza e legkedvezőtlenebb időjárás esetén is. Cim a kiadóban. 23

MA

Szombat és Vasárnap este a Madai-féle vendéglőben Kigyó-utcán **Malacz tokány**

és házilag készült **Debreceni béles estély.** Kitünő és jborok zenemellett, melyre a tisztelt nagyérdemű közönség pártfogását kérem 387

Kováos János ú. v.

Eladó

ház, kényelmes beosztással, fürdőszobával, vízvezetékkel, Garay-utca 30. 46

Fűszerüzlet

biztos megéllhetés, joggal ellátva, más vállalat miatt eladó. Cim a kiadóba. 82

Egy jömevetelű fűszerüzlet

pálinka és trafik joggal házzal

együtt eladó más vállalat miatt.

Schwartz Márton. Agárdi-u. 6. 386

Szerszámfiának

való 105 darab szép növésű akáca 3—8 méteresig eladó. Értekezhetni Darabos-utca 41 sz. utcai lakás. 92

Eladó

8-as cséplő garnitúra, egy szecskva vágó járművel Uhler József Bujváros. 96

Eötvös-

utca 7 számú ház más falalatt miatt eladó. 98

Nagyobb

mennyiségű új faibor eladó, hordószámra is. Értekezhetni József herceg-utca 56. 94

Eladó

15 köblös buzatermő kasszilló, vetéssel, Pac 3 sz. tanya, 2500 forinttal megvehető, a többi kölesön. Értekezhetni Kerekessélep 20 sz. 55

Uj

függőlámpa gyöngydiszszel eladó. József kir. herceg-u. 7 sz. alatt. 87

Magánjelenet

„Nem házasodom meg soha”, magánjelenet Irta: Than Gyula. Kapható lapunk kiadóhivatalában 30 fillérért. **Paraszthűség.** Népszimű 3 felvételében. Irta: Than Gyula. Kapható lapunk kiadóhivatalában egy koronáért.

BÓNI GYÁRTELEP ÉS MEZŐGAZDASÁGI R. T. NYIRBÁTOR, AJÁNlja

Bóni Sósorszesz
ÉS MÉSZHOMOK-TÉGLA KÉSZÍTMÉNYEIT.

a Brüll Zsigmond csődtömegét

megvettem, az árukat meglegő árban árusítom, már
1 mtr. 120 cm. ke me — 52 kr.
1 mtr. zsinór barchet — 19 kr.
1 mtr. finom kreton — 17 kr.
1 drb. blouze — 92 kr.
1 drb. finom alj — 150 kr.
1 drb. szép pongyola — 218 kr.
1 vég vászon — 455 kr.

csipkék, selymek, díszek, paplanok, garnitúrák, sifonok, kosztüm kelmék, rövidéruk, mind igen meglegő olcsó árakban. 118

Tisztelettel

Alkalmi Áruház tulajdonosa

Csapó-u. 10. Varró lányok felvétetnek.

FÜGGÖNYT

legszébben
leggyorsabban
és a
legszolidabb árban
tisztít

Hrab. Gy. első debreceni gőzmosó, vegytisztító és ruhafestő részvénytársaság.

Gyár és főzlet Széchenyi 42. Telefon 323. Fióküzlet: Csapó-u. 30. Telefon 668. Hatvan-u. 11. Telefon 578.

Gy. a orltt lngvasalónok felvétetnek. 167

Tiszti facon szerint készült

felöltők láthatók kizárólag

Rózsa-féle Kistemplombazárban

melynek megtekintésére felhívjuk a mélyen tisztelt hölgyközönség figyelmét. 85